

ՐԱՅԵԻՐԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

June 13, 1925

No. 21

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՏԷՄ ՆԵՐՏԵՆ ԿԵԼՄԻՇ ՏԻՐ

Պու կիւնւելրտէ Ամէրիգա էհալիսինն նա-
զար Ը տիգգաթընը ճէլպ էտէն մէսէլէլէրտէն
պիրիսի տէ սէրլէվհա իթթիսազ էլլէտիյիմիզ
սիւալ տըր: Թէնէսի էյալէթինտէ պիր նիգամ
կէչիտիլէր քի միլլէթ մէքթէպլէրինտէ ատէ-
մին եարատըլտըրնա տաիր Թէքլին քիթա-
պընտա պուլունան թարիֆէ մուղայիր հիչ պիր
թալիմ շալիրտլէր թէլգին էտիմէյէճէք տիր:
Պունտա մագսէտ թէքեամիւլ (Էվօլիւսիօն)
գալլինի միլլէթ մէքթէպլէրինտէն թէպիտ էթ-
մէք իտի: Պու նիգամ գոնուլտուգտան սօնրա
պիր կէնճ մուալլիմ Տէյթըն թապիր օլունան
պիր քէօյ մէքթէպլինտէ նասըսա Էվօլիւսիօն
գալլինէ տաիր պէյանաթտա պուլունուր: Պու-
նըն իւզէրինէ միւմաիլէյհի հիւքիմէթէ թէ-
չէքքի էտէրլէր վէ մէսէլէ մահքէմէյէ տիւչէր:
Յուլիստէ պու տալա մէղքիւր քէօյտէ կէօրիւ-
լէճէք տիր: Վ մէսէլէ օ գատար էհէմմիյէթ
քէսպ էլլէմիչ տիր քի, շիմտիտէն պու 1800
էհալիսի պուլունան քէօյէ պու տալայը տին-
լէմէք իչիւն կէլէճէյի մէմուլ օլունան 10,000
զիյարէթճիլէր իչիւն թէտարիքեաթ կէօրիւլ-
մէքտէ տիր: Հէր իքի թարաֆտան պէօյիւք ա-
վօգաթլար թութուլմագտա վէ պուրհանլար
հազըրլանմագտա տըր: Ատէմի Ալլահ մը խալգ
էլլէտի եօգսա օ մայմունտա՞ն մը կէլմիչ տիր,
տալա պու տըր: Գիթապ Ը Մուգատտէստէ
Թէքլինին իլք պապընտա Ալլահ ատէմի եէրին
թօփրաղընտան եափըպ պուրնունա հայաթ նէ-

Փէսի իւֆլէյէրէք եարաթտըրը եազըլմըլ տըր:
Իլմ իսէ հայաթ ալէմինտէ պիր թէքեամիւլ —
կիթտիքճէ կիւքսէլմէք — հալը կէօրիւլտիւլիւ-
նիւ վէ ատէմին պու եօլտա հայվանլարն էն
զիյատէ ատէմէ պէնզէր օլանընտան, եանի
մայմունտան կէլմիչ օլմասընը իտտիա էտիյօր:
Թէնիսի էհալիսի քէնտի մէքթէպլէրինտէ էվ-
լատլարընա իլմին տէյիլ տէ Գիթապ Ը Մու-
գատտէսին վէրտիյի թարիֆին թալիմ էտիլ-
մէսինի իսթէյօրլար: Ատէմին մայմունտան կէլ
տիյինի թալիմ էտէնլէր կէնճլէրի տինսիզլիյէ
սէվգ էտիյօրլար, մէղքիւր մէքթէպլէրին մէ-
սարիֆինի վէրէն էհալի պունը իսթէմէյօրլար:
Պագալմ պու Տէյթըն մուհաքէմէսինին նէթի-
ճէսի նէրտէ գարար գըլար:

Պու միւնասէպէթլէ էհալի արասընտա
չէօյլէ պիր Փիքրին ճարի օլտուղու աչըզ կէօ-
րիւլիւյօր, եանի, իլմ Էվօլիւսիօն գալլընը իս-
պաթ էտէրսէ, ատէմին տէ պիր նէվ հայվան
օլտուղու վէ վազթ միւրուրըլլա մայմունըն
ատէմ օլտուղու վէ շու հալտա ատէմի եարա-
տան պիր Ուալիգէ լուղում գալմատըրը գահիր օ-
լուր տէյու տիւչիւնիւլիւյօր: Գիթապ Ը Մու-
գատտէսին միւլհէմ օլտըրընա իման էտէնլէր
տէ պէօյլէ պիր թալիմին ինսանըն գըյմէթինէ
խալէլ կէթիւրտիյինի վէ ատէմլէրի տինսիզլի-
յէ սէվգ էլլէտիյինի կէօրէրէք Գիթապ Ը Մու-
գատտէսին թարիֆի սատըզ գալմաղա ճալը-
չըյօրլար:

Լաքին մայմունտան ատէմ կէլէպլիլի մի:
Պու սըրատա ատէմլէր պէօյիւք պիր եանլըլ է-
տիյօրլար. պիր սէպէպին քէնտի էսէրինէ քեա-
ֆի օլմագ կէրէք իտիյինի, եալօտ հէր պիր է-

սէր իշխան քեաֆի սէպէպ լաղըմ տիյինի ունու-
տույորլար: Մէյտանտա օն օգգա պիր թաշ
վար, անը տօգուղ օգգա պիր գուվէթլէ գալ-
տըրմազ միւմքի՞ն մի տիր: Էլլի աթ գուվէթ-
թինէ մալիք օլան պիր օթօմօպիլ իւզէրինէ էլ-
լի պիր աթ գուվէթլիյէ գալտըրըլապիլէն պիր
եիւք գօսազ օլ օթօմօպիլ օ եիւքիւ կէօթիւրէ-
պիլի՞ր մի: Ենէրէ պիր չէքիւրտէք գօնուլտու-
ղոււտա պիր գաչ այ սօնրա օնտան պիր աղաճ
չըգտըղընը կէօրէն պիր չօճուղ եէրէ օլ չէ-
քիւրտէք պէօյիւքիւլիւնտէ պիր չազըլ թաշը
գօյուպ պիր գաչ այ սօնրա օնտան պիր աղաճ
չըգաճաղընը պէքէսէ պէօյլէ պիր նէթիճէ կէօ-
րէպիլի՞ր մի: Սէպէպ էսէրտէն պէօյիւք օլ-
մալը, վէ էսէրին գապիլիյէթլէրի սէպէպտէ է-
լան մաճֆուղ օլմալը քի գանաաթպախշ պիր
նէթիճէ մէյտանա կէլէ:

Պու նօգթա ի նաղարտան սիւալ էտէլիմ, —
Մայմոււնտան ատէմ մէյտանա կէլէպիլի՞ր մի:
Մայմոււն նէ տիր, ատէմ նէ՞ տիր: Իքիսինին
ճէսէտլէրի էփէյի ճիհէթլէրլէ պիրպիրլէրինէ
պէնդէրլէր իսէ տէ, ատէմինքի տաճա միւքէմ-
մէլ տիր: Լաքին ատէմին ատէմիյի անըն ճէ-
սէտինտէն թային օլունմազ: Ատէմին ատէմի-
յինի թային էտէն ճիհէթլէր չուլար տըր, —
1. Օ քէնտի քէնտիսինի պիլէն վէ «պէն» տէյէն
պիր վարըղ տըր: 2. Օ քէնտի իրատէթինի քէն-
տիսի իտարէյէ մուգթէտիր օլան հուրը պիր
վարըղ տըր: 3. Օ՝ ճիհանըն մանասընը վէ մէն-
պաընը թանըյան պիր վարըղ տըր: Եանի օ
ազլի, ախլազի վէ տինի պիր գաթ տըր, եա-
խօտ շախսիյէթէ մալիք տիր: Պու խասսիյէթ-
լէրին հիչ պիրիսի նէ մայմոււնտա նէ տէ տիկէր
հայվանաթտա մէվճուտ տէյիլ տիր: Ինսան ճէ-
սէտինին գըսմլարընը ալտազ, անըն ազալէթ-
լէրինի մանդուլէի ասապէսինի ալտազ վէ ան-
լէրի մատտի մէվճուտաթ մազամընտա տիգ-
գաթլէ թաճլիլ էթսէք, անլէրտէ ատէմին ա-
տէմիյինի թէֆսիր էտէճէք գուվէթլի պուլա-
մայըղ: Իմտի մայմոււն քէնտիսինտէ պուլուն-
մայան պու ատէմիյի, վէ պէյն զէրէլէրի
քէնտիլէրտէ պուլունմայան շախսիյէթի պու եէ
նի վարըղա նասըլ վէրտլէր, նէրտէն վէր-
տիլէր: «Ատէմ մայմոււնտան կէլտի», եախօտ
«Շախսիյէթ պէյնին թէրքիպի նէթիճէսի տիր»,
տէրսէք չու ատէմ տէնիլէն էսէրէ քեաֆի սէ-
պէպ կէօթէրմիչ օլտուղ մը:

Էվօլիւշըն գալլինէ ինանան վէ ատէմ թա-
պիի ինգիլապաթլէ էտնա հայվանաթտան վիւ-

ճուտա կէլմիչ տիր տէյու իտտիա էտէն քիմսէ,
օլ «թապիաթ» թէսմիյէ էթտիյի քիւլէտէ պէյն
տէտիյի թէրքիպաթըն արգասընտա, հայաթ
ալէմինտէ՝ ատէմիյէ քեաֆի պիր գուվէթլին,
եանի նաթըգիյէթէ, ախլազիյէթէ վէ շախսի-
յէթէ քեաֆի պիր հուգուրըն մէվճուտիյէթլինի
գապուլ էթմէյէ մէճպուր տըր: Շախսիյէթ վէ
գաթ, շախսիյէթտէն էտնա պիր վարըղտան
չըգմազ: Սէպէպ էսէրտէն քիւլիւք օլամազ: Է-
սէրին էն եիւքսէք խասսիյէթի սէպէպին էն ա-
շաղըքի խասսիյէթի օլմազ կէրէք տիր:

Պու տէտիյիմիղի էյիճէ գապզ էտէճէք օ-
լուրսազ տօղրու տիւշիւնէն պիր ալիմ իլէ, Գի-
թապ ը Մուգատտէսի հարֆիյէն անլայան պիր
տինտար արասընտաքի ֆարզ անճազ չուտան
իպարէթ օլուր, Ալիմ տէր, «թապիաթտա է-
լան հուգուրը իլէ մէվճուտ վէ ֆաիլ օլան Ալ-
լաճ ատէմի խալզ էյլէտի»: Տինտար տէր,
թապիաթտան տիւշարտա պուլունուպ անը իտա-
րէ էտէն Ալլահ ատէմի խալզ էյլէտի:» Փարզ՝
իչէրտէ վէ տիւշարտա օլան Ալլահ ֆարզ տըր:

Ատէմիւք պու թապիաթ իշինտէ Ալլահա էն
եազըն վէ օնա էն զիյատէ պէնպէր օլան նօգթա
տըր: «Մատտէ», տէյօրըղ, անտէ հազիգաթ,
հիւսն, մագսէտ, ինթիզամ վէ սաիրէ թէճէս-
սիւմ էթմիչ, լաքին քէնտիսի անլէրի կէօրէ-
մէզ: «Հայաթ», տէյօրըղ, օնտա հազիգաթ,
հիւսն վէ սաիրէ թէճէսսիւմ էթմիչ վէ հիսս է-
տէր վէ պիլիւր վէ հարաքէթ էտէր, լաքին օ
հազիգաթ վէ հիւսնիւ անլամազ, հարաքէթինի
քէնտիսի թային էթմէզ, օ նէ քէնտի քէնտիսի-
նի նէ տէ քէնտինտէ ֆաիլ օլան հուգուրը կէօր-
մէզ: Սալթ տուլար վէ իշլէր: Անճազ «ատէմ»
տիր քի հազիգաթ, հիւսն վէ սաիրէյի կէօրիւր,
անլէրի պիր մէնգուլմէյէ ըապթ էտէր, քէնտի
քէնտիսինի կէօրիւր, քէնտի իրատէթինի իտա-
րէ էտէր, ճիհանտա վէ քէնտիսինտէ իշլէյէն
հուգուրը կէօրիւր, անըն սէսինի իշիտիր, անըն
իլէ միւլազաթ էտէր, անա միւշապիհ օլտու-
ղունը վէ անըն քէնտինէ միւշապիհ օլտուղունը
կէօրիւր: Օ Ալլահըն սուրէթինտէ տիր:

Տէյթըն գատըսը մաճքէմէտէ ճիւրիյէ
թէքվինին իլք պապլարընը օգուլուպ, անլէրէ
թէնպիհ էյլէտի քի օ սէօլլէրի ֆիքրլէրինտէ
սազլասընլար վէ հիւքմլէրինի անա կէօրէ վէր-
սինլէր:

Պիղ տախի անը օգուլալըմ, «Ալլահ քէնտի
սուրէթի իւղրէ ինսանը խալզ էյլէտի»: «Բապպ
Ալլահ եէրին թօփրաղընտան ատէմի թէշքիլ է-

տիպ պուրնունա հայաթ նէֆէսինի նէֆիս էլէ-
մէքէն ատէմ զիրուհ օլտը»:

Հանկի Ալլահ. թապիաթըն տըշարըսընտա
եաշայան Ալլահ մը, եօզսա թապիաթըն իչին-
տէ՞ եաշայան Ալլահ մը: Հանկի նօզթա ի նա-
զարտան պազարսան ֆարգ էթմէզ: Ալլահ հէմ
թապիաթտա տըր, հէմ թապիաթա ֆաիզ տիր:
Հանկիսի ֆիքրինէ եաթարսա էօյլէ պազ: Ան-
ճազ պիլ քի, Ալլահսըզ ատէմ եարատըլմազ,
վէ պու ալէմտէ Ալլահա էն զիյատէ պէնզէյէն
ատէմ տիր, վէ նէ գատար իլահի հայաթտա
եազըն եաշարսան օ գատար էյի վէ քեամիլ պիր
ատէմ օլուրսըն:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՃԵՏԻՏԱ

(Պրուֆիհնտէ պիր Մէթօտիսք ֆիլիսէսին-
տէ Տօգ. Աբրամ Գալմանօ քարաֆընտան վալի-
տէլէր կիւնիւնտէ իրատ էտիլէն վազըն իմալը
տըր:)

Ովսիա մէլիք հազգընտա 4 Միւլ. 22.1 տէ
չէօյլէ տէնիլմիշ տիր. «Ովսիա 8 եաշընտա իքէն
մէլիք օլտու վէ 31 սէնէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ
վէ վալիտէսինին իսմի ձէտիտա իտի: ... Վէ
Բապպըն ինտինտէ տօղրու օլանը իչէյէրէք
վէտէրի Գաւիթին պիւթիւն մէսլէյինտէ եիւ-
րիւտիւ վէ սաղա եա սօլա սափմատը:

Պու գըթա պիզիմ տիգզաթըմըզը պէօյիւք
պիր վալիտէյէ վէ անըն պէօյիւք օղլունա ճէլս
էտիյօր:

Ովսիա, Իսրայէլին պէօյիւք փատիշահլա-
րընտան պիրի վէ հազիգաթ ը հալտէ պէօյիւք
պիր գաթ իտի: Օ «Բապպըն ինտինտէ տօղրու
օլանը իչէյէրէք վէտէրի Գաւիթին մէսլէյին-
տէ եիւրիւտիւ վէ սաղա եա սօլա սափմատը»
տէնիլմիշ տիր: 8 եաշընտա իքէն մէլիք օլմազ,
երին տէ 31 սէնէ հիւքիւմէթ սիւրմէք, Բապ-
պըն ինտինտէ տօղրու օլանը իչէյէրէք վէ սաղա
եա սօլա սափմամազ, պու նասըլ միւմքին օլ-
տու: Պունուն էն պէլլի սէպէպինի շու գըսա
իպարէ իչինտէ պուլուրուզ, «Վալիտէսի ձէ-
տիտա իտի»: Պիւթիւն տիւնեանըն թարիսի չէ-
հատէթ էտիյօր քի, պէօյիւք գաթլար պէօյիւք

վալիտէլէրին էվլատը օլմուշ տըրլար: Վէ մու-
վաֆֆազ օլմուշ գէվաթըն քէսպի մուվաֆֆա-
գիյէթ էթմէլէրինտէ ձէտիտալարըն պէօյիւք
հիսսէսի օլմուշ տըր: Սամուէլ փէյղամպէրին
Իսրայէլ գալմընա վէրտիյի փէյղամ անըն ի-
չիւն հէր սէնէ էլլէրի իլէ պիր գաթ քեահին էլ-
պիսէսի թէտարիք էտիպ, աէր պիզգաթ հէյքէ-
լէ կէթիւրէն վէ օղլու Սամուէլէ կիյտիւրէն վա-
լիտէսինին էքտիյի թօխումլար էսէրի իտի.
Տիմօթէոս տինտար պիր գաթ օլտու իսէ պու
տիյանէթին թալիմի իչիւն օ պէօյիւք վալիտէ-
սի Լօիստէ վէ վալիտէսի Եւնիգէտէ մէվճուտ
օլան վէ Փալլօսուն հայրէթ ու սէթալիչինի
մուճիպ օլան իմանա մինիլթտար իտի: Գատիմ
քիլիսէնին մէշհուր հայրապետէրինտէն ատտ
էտիլէն Օգոստինոս՝ վալիտէսի միւմինէ Մօնի-
գանըն տուա վէ նիյազլարը, ըէճա վէ կէօզ
եաշարը վասըթասըլլէ քէնտիսինի Յիսուսա
վազֆ էթմիշ իտի: Կարոլոս վէ ձան Ուէսլի
Գրիսթիյան թարիսինտէ պու տէրէճէ պէօյիւք
իճրաաթ վէ հարաքէթի մուճիպ օլտուլար իսէ
իլք վէ էսասի թէէսիւրի վալիտէլէրի Սուսան-
նատան ալմըլար իտի: Ուօլթըր Սգօթ պիր
մուհարրիւր հալիտէ քէնտինին գապիլիյէթ վէ
մուվաֆֆազիյէթինի վալիտէսինէ պօրճու օլ-
տուղունու իթիւրաֆ էթմիշ տիր: Լինգօն «Հէր
նէ իսէմ անը վալիտէմէ պօրճու իմ» տէմիշ
տիր. Թօմաս Գարլայլ իսէ, «Կէօրէկէլտիյիմ
հէփ վալիտէլէր միյանընտա պանա ինթիսապ
ֆուրսաթը վէրիւսէ իտի, պէն սէնի ինթիսապ
էտէր իտիմ, էյ վալիտէ» տէյէրէք եազմը տըր:

Պրաունինկ տախի, «Վալիտէմ իլահի պիր
խաթուն իտի, վէ պէնիմ ֆիւնուն ը գարիֆէ,
խուսուսա չիւր տաիր թալանթլարըմը անտէն
ախզ էյլէմիշ իմ» տէմիշ տիր:

Պիր վալիտէ թանըր իմ քի չամաշըր եըլ-
գայարազ փարա գազանըր վէ օղլունուն մէք-
թէպ մէսարիֆինի թէտարիք էտէր իտի: Եօր-
ղունուլուզ, գաիֆլիք վէ հաթթա խասթալըզ անը
պու գարարընտան կէրի թութամատը: Էնճամ
սէնէլէր խիթամընտա տիպլօմա թէվզիի գէմա-
նը կէլտի. կէնճ քէնտի վալիտէսինին ֆէտա-
քեարլըզ վէ արգուսունա քեամիլէն միւթթալի
օլարազ փէք չալըզան պիր թալէպէ օլմուշ ի-
տի: Պու սօն գիյնէթտէ պիր գաշ ֆարգըր միւ-
քեաֆաթլար իլէ տիպլօմասընը տա ալտը վէ
պէօյիւք իզտիհամ քէնտիսի իչիւն էլ չըրփմազ-
տա իքէն, օ կէօզ եաշարը իչինտէ պու միւ-
քեաֆաթլարը վէ տիպլօմայը թօփլայըպ աշա-

ղը քնտրի, իդտիհամ իշինտէն վալիտէսինին եանընա դօշարապ՝ անլէրի մէրդումէնին էօնիւնէ տէօքտիւ վէ «Ալ, պու միւքեաֆաթլարա սէն քէնտին լայըդ սըն» տէտի վէ հազըրունտան չօգլարընըն ալգըշարը կէօգ եաշարընա թէպտիլ օլտու:

Պիր շաիրին տէտիյինէ կէօրէ «Հայաթտա կիւզէլ շէյլէրին պէօյիւք դըսմը իքիշէր, իւշէր հաթթա տուզինալար վէ եիւզէր իլէ պուլու-նուրլար: Սայըսըդ եըլտըզլար, չօգ դաւսը դուզահլար կէօրիւրիւդ, միւքէատտիտ կիւնէզ գիյալարը, չօգ հէմշիւրէ վէ պիրատէրլէր վար, լաքին պիւթիւն տիւնեատա պիր քէֆ վալիտէ վար տըր:»

Ճէտիտա քէնտի օղլոնու էյի պիր ատէմ եաիմադ, Մէլիք օլմադ, դաւմը տօղրու սու-րէթտէ իրչատ էթմէք իշիւն միւնապի պիր հալա կէթիւրմէք իշիւն չալըմը իտի:

Նաղլ օլունուր քի Գրալիչա Վիզթօրիայա քէնտինին ինկիլթէրայա գրալիչա օլաճաղը ըէմէն թէպլիղ էտիլտիյինտէ «էօյլէ իսէ քէնտիմի գրալիչայա եազըշըր պիր հալ ու մէվէր-յէ եէթիւրտիմէլի իմ» տէտի վէ Ֆիլ վազը քէնտիսի տիւնեանըն էն մէշհուր գրալիչասը տէն-մէյէ լայըդ օլտու: Ճէտիտա տալի պի ալիհի օղլու Յուսիայը հազիքի պիր մէլիք մէվէրինէ իյալ էթմէյէ չալըմը վէ մուվաֆֆադ օլմուշ իտի: Պադ, նէ պէօյիւք պիր վալիտէ իտի վէ նէ պէօյիւք իշ կէօրտիւ: Թէվէրքիւս դաիտէ-սինին քեաֆֆէի իճապաթընա դալապէ չալմը իտի: Ովսիա իշիւն քէնտի փէտէրինին պիւ-թիւն մէսլէյինտէ եիւրիւտիւ տէնիւմէիշ տիր, դիրա օ էյի պիր ատէմ տէյիլ իտի, եաիտ տէ-տէսինին մէսլէյինտէ տէ եիւրիւմէտի, օ տա-լի պօշ վէ քէօթիւ պիր ատէմ իտի: Պու սէ-պէպտէն Ճէտիտա անը էօյլէ տիգդաթ վէ իդ-թիտար իլէ թալիմ էյլէտի քի պապասընը, տէտէսինին նախօշ վէ մուզիւր թէէսիրաթընը սիլտիրտի, թէվէրքիւս գաիտէսինէ եէնի ճի-հէթ վէրտի վէ թա ուզաղա աթլայը պ Դաւի-թին մէսլէյինի մօտէլ իթթիւադ էթտի վէ անա կէօրէ եիւրիւմէսինի միւքէին դըլտը: Օ Բապ-պըն ինտինտէ տօղրու օլանը իշիւտի վէ սաղա եա սօլա սաիմայը պ տօս տօղրու եիւրիւտիւ:

Իշթէ վալիտէլէր իշիւն էն էյի պիր էօրնէք:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԻՇԻՇԵԱՆ

Նիւ Եօրգ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԱՅՆՇԹԱՅՆԸՆ ՆԻՍՊԻՅԵԹ ՆԱԶԱՐԻՅԵՍԻ

Բ.

Պունտան էվվէլի պէնտտէ Մէսաֆէ վէ Ձէման հազընտա Այնլթայնը Նիսպիլէթ նազարիյէսի թալիմաթընա տաիր օլտուն ճիւ-զի պիր թասաւվուր վէրմէյէ չալըշարգ: Պու-րատա շունու զամմ էթմէլիլիք քի զաթէն Այն-լթայնտան չօգ էվվէլ Մէսաֆէնին մութլադ օլ-մայը պիր մանատա նիսպի օլտուղու դանըշը եա թալիմի մէվճուտ իտի: Պիր դայըդ իշինտէ սանիյէտէ 3 մէթրօ սիւրաթլէ պիր նէհրին պիր քէնարընտան օլ պիրինէ կէշէն պիր ատէմէ պազըպ անըն սիւրաթընը, եանի պիր սանիյէ-տէ դաթ էթտիլի մէսաֆէյի անլամայա չալը-շալըմ: Ատէմ սանիյէտէ 3 մէթրօ սիւրաթլէ կիթտիլի զէմանտէ, նէհրին ազընթըր տալի անը պէլի սանիյէտէ 2 մէթրօ սիւրաթլէ սու աշաղըսընա տօղրու կէօթիւրմէքտէ տիր: Պուն-տան մատա, զէմինին եէվմի տէվրի սէպէպին-տէն՝ ատէմ սանիյէտէ 450 մէթրօ կիպի պիր սիւրաթլէ դարպտան չարգա սաթհը զէմին իլէ պէրապէր հարէքէթ էթմէքտէ տիր: Նինէ, Ձէ-մինին չէմա էթրաֆընտա սէնէվի հարէքէթի սէպէպինտէն սանիյէտէ օթուղ պին մէթրօ պիր հարէքէթլէ մէսաֆէ իշինտէ տիւնեա իլէ պիր-լիքտէ թէյրան էթմէքտէ տիր: Թէքրարէն, չէմսին, էթրաֆընտաքի սէյյարէլէր իլէ պիր-լիքտէ, Հայկ պուրճունու մաղայիլի ճիհէ-թինտէ, եըլտըզլար ալէմի իշինտէ սանիյէտէ 20 պին մէթրօ կիպի պիր սիւրաթլէ տալի հա-րէքէթ էթմէքտէ տիր: Պու պէշ հարէքէթլէրին հէփսիտէ ալի վազթտա ճարի օլտուղու հալ-տէ, պու ատէմին պիր սանիյէտէ դաթ էթտի-յի մէսաֆէ տէյէրէք նէյլ՝ անլայաճաղըզ: Պու մանատա մուսայէն վազթ դարֆընտա դաթ է-տիլէն մէսաֆէնին Փարզըլը նօգթա ի նազար-տան Փարզըլը օլտուղու էօթէտէն պէրրու դա-պուլ էտիլմիշ պիր քէյֆիլէթ իտի: Անճադ քի Այնլթայն պու գատարըլա իքթիֆա էթմէյի պուլունտան շու նէթիճէյէ կէլիյօր քի, մատէմ քի պիր մէսաֆէնին գըյմէթի նօգթա ի նազարը-մըզա կէօրէ Փարզըլը տըր, տէմէք քի անըն մութլադ պիր գըյմէթի եօգ տըր: Վէ օլմայան պիր չէյի տէ վար տէյու գապուլ էթմէք մա-նասըղ տըր: Շէօյլէքի մէսաֆէ անճադ ճիսպի օլապիլիւր վէ էվվէլճէ իյգահ իտիլտիյինէ կէ-օրէ տէ սիւրաթա մէրպուլ տըր:

3. Մըգտարը ը Մատտէ.— Պիր ճիսմին հա-
վի օլտուղու մատտէ անըն քիւթլէսի եախօտ
մըգտարը ը մատտէսի թապիրլէրիլէ իֆատէ է-
տիլիլ, էօլչիւսիւ ալէսսէվիլէ անըն աղըրը-
ղըլլա կէօսթէրիլիլ: Աղըրըղ եէրտէն եէրէ
թէպէտտիւլ էտէր: Մէսէլա, խաթթ ը իսթիվա
սէմթինտէ գէմպէրէլիլ պիր թէրաղըլլա թար-
թըլտըղընտա 978 տիրհէմ կէլէն պիր ճիսմ
Լօնտրատա 981 վէ գուլթպ սէմթլէրինտէ 983
տիրհէմ կէլիլ: Քէզա, գէմինտէ 600 օղգա կէ-
լէն պիր ճիսմ Գամէրտէ օն օղգա, շէմստէ իսէ
1620 օղգա կէլիլ: Հալ պու ըի պու իսթիլաֆ
սատէճէ անլէրին աղըրըղլարընճա տըր: Վէ
անլէրին մըգտարը ը մատտէլէրի տէյիլիլմէգ:
էօթէտէն պէրու, իլմ ի մէխանիքին թէմէլ
թաշլարընտան պիրի հալընտա մէվճուտ թալի-
մաթ, պիր ճիսմին մըգտարը ը մատտէսինին
մուլթաղ օլուպ, հէր եէրտէ, հէր հալ ու քէյ-
ֆիլէթտէ այնի օլտուղու տըր: Պուռնա «մատ-
տէնին պէգասը թալիմի» տէնիլմիլ տիր:

Իշթէ պու էսասի թալիմէ գարշը Այնշթայն
նազարիլէսի ճիսմին մըգտարը ը մատտէսինին
մուլթաղ օլմայըպ, սիւրաթը հարէքէթինէ
մէրպուլթ օլտուղունու իտտիա էտիյօր: Ճիսմ
նէ գատար չափուղ հարէքէթ էտէրսէ անըն
մըգտարը մատտէսինին գըլմէթի օ գատար թէ-
գայիւտ էտէր. վէ սիւրաթ ը հարէքէթ գիյա-
նընքինէ եէթիշտիլինտէ մըգտարը ը մատտէնին
գըլմէթի տալի պինիհայէ գըլմէթինէ վասըլ
օլուր:

Պու քէյֆիլէթ, րատիյուսուն քէշֆինտէն
աղ սօնրա, էտիլէն պաղը թարասսուտաթ վէ
թէճիւպէլէր սըրասընտա մէյտանա կէլիլ
պիր վազաա օլուպ օլ վաղթտան պէրու պիլ
ուսուն հիքմէթչինասլար թարաֆընտան գա-
պուլ էտիլիլ: Մուսախէլէն՝ Այնշթայն թա-
րաֆընտան գապթ էտիլիլ քէնտի նիսպիլէթ
նազարիլէսի պինասընըն պէլիլ պիր քէօշէ թա-
շը էտիլմիլ տիր:

4. Գուլվիթ.— Փիղիքի մանատա, գուլ-
վէթ տէյէրէք Ֆիղիքի թէսիլլէր մէյտանա կէ-
տիրէպիլէն Փարգըլ ալաթի անլարըղ: Մէսէ-
լա, հէրարէթ պիր գուլվիթ տիր չիւնքի մա-
քինալարը իշէտէպիլիլ, ճիսմլէրի էրիտէպի-
լիլ, հայաթը միւսքին վէ իպգա էտէպիլիլ վէ
սաիլէ: Այնի սէպէպտէն, էլէքթրիք, գիյա, մէ-
խանիքի գուլվիթ, թէսիլլէր քիմիալի, հէփ
գուլվիթ սայըլըրլար: Պէօյլէճէ, գուլվիթ

Փարգըլ շէքլէրտէ թէգահիւր էտէպիլիլ վէ պիր
շէքլտէ մէվճուտ օլան գուլվիթ պաշգա պիր
շէքլէ թէպէտտիւլ էտէպիլիլ: Ամմա, հէր նէ
շէքլտէ թէգահիւր էտէր իսէ էթսին, գուլվիթ-
թին մըգտարը թէգայիլէր էթմէյիլ մուլթաղ
տըր, վէ նէ արթար նէ էքսիլիլ: Պու տա, Գուլ-
վէթին Պէգասը իսմիլէ, իլմ ալէմինին մալիւմ
գազիլէլէրինտէն պիրիսինի թէշքիլ էտէր:

Պահարմըղըն մատտէսի օլան նիսպիլէթ
թալիմաթընա կէօրէ, գուլվիթ հազընտա օ-
լան պու գազիլէնին տէ թէպտիլի իճապ էտի-
յօր: Շէնի թասալվուրա կէօրէ՝ գուլվիթ վէ
մատտէ, իքիսիտէ մուլթաղ, վէ պիր պիրին-
տէն այրը շէյլէր կէօգէտիլմէյիլ, պիրինին
օլ պիրինէ գապիլ ի թէհապիլիլ իտտիա է-
տիլիյօր: Շէօյլէքի, պիր թարաֆտան, մատ-
տէնին մըգտարը տէյիլ ըի սալթ սիւրաթը նիս-
պէթինտէ արթմայա միւպիլէլա տըր, իլլա,
մատտէ քէնտիսի թէքմիլէն մահվ էտիլէպիլիլ
վէ պէտէլինէ մուսայէն մըգտարտա գուլվիթ
մէյտանա կէլիլ: Տիկէր թարաֆտան իսէ,
գուլվիթ, օլսուն էլէքթրիք շէքլինտէ, օլսուն
գիյա շէքլինտէ, մատտէ խասսիլէթինի հաիզ օ-
լուպ ճէզպ էտիլիլ մուհիլթէր իշինտէն կէչտի-
յինտէ, մատտէ կիպի ճէզպ էտիլիլ եօլընտան
էյիլիլ:

Պու մանատա պիր կրամ մատտէ թէքմիլէն
մատտէ հալընտա մահվ օլուպ գուլվիթ հալըն-
տա թէգահիւր էթսէ մէյտանա կէլէն գուլվիթ-
թին մըգտարընը կէօսթէրէն րազամ տօգուղ վէ
աղէպինտէն եիկիլմի սըֆը իլէ իֆատէ էտի-
լիլ: Պու գուլվիթ փիւրիւզսիւղ րազամ իլէ ի-
ֆատէ էտէրէք տէօրթ պին աթ գուլվիթի պիր
մաքինայը պիր սէնէ իշէթմէյէ քեաֆի տիր:
Այնի գուլվիթ հէրարէթ շէքլինտէ թէգահիւր
էտէճէք օլսա 2675 թօնէլաթօ քէօմիւրիւ եա-
գարաղ մէյտանա կէլէն հէրարէթէ միւսալի
տիր: Պու գատար քէօմիւր եազընէն 25 պին
գաթըր եիւքիւ էտէր:

Ատի մատտէյի մուսալիլ օլան գուլվիթէ
թահվիլ էթմէնին ուսուլու, էկէր վար իսէ,
հալա պիղ ինսանլարա նամալիւմ տիր: Շայէտ
պուռնուն ուսուլու քէշֆ էտիլիլ սըրը պիր
հիւքիւմէթճէ մալիւմ օլտուղունտա, պու հիւ-
քիւմէթ նէ գատար տա քիւշիւք վէ էհէմմիլէթ-
սիղ օլսա, վայ կէլմիլ տիկէր միլլէթլէրին պա-
շընա: Պուռնտան էվիլէքի պիր պէնտիմիլտէ
(Բահնիւմ 1925, Նօ. 6) շէմսին վէ եըլտըղ-
լարըն հէրարէթինին պու ուսուլ իլէ մէյտանա

կէտրիյինի իտտիա էտէն եէնի պիր թասավ-
վուրու գըսսաճա իյղահ էթմիշ իտիք:

Պուստան ալրը օլարագ, իշպու մատտէնին
զարի օլմասը նազարիյէսիյէ կիւզէլճէ թէֆ-
սիր էտիլէն պիր վագաա վար տըր քի զիքը էթ-
մէյի տէյէր:

Աթոմուս տախիլի թէշքիլաթը հազգընտա
ճարի օլան եէնի թալիմաթա կէօրէ (Պագ Բահ-
նիւմա, 1925, Նօ. 16) պիր Հիլիյըմ* աթոմու
պիր մանատա տէօրթ ջրածին աթոմուստան ի-
պարէթ տիր: Ամմա, պիր Հիլիյըմ աթոմուստան
աղըրլըղը 4 Ֆարգ էտիլէճէ օլուրսա, տէօրթ
աթոմ ջրածինին աղըրլըղը 4.032 օլուրու մու-
հազգագ պիր վագաա տըր: Եանի. Հէր տէօրթ
կրամ Հիլիյըմ եաիմագ իշիւն 4 կրամ վէ 32
միլիկրամ ջրածին լազըմ օլուր, վէ պու 32
միլիկրամըն պէտէլինէ կէօթէրէճէ պիր շէյ
գալմայօր: Պու վագըանըն թէֆսիրի շու տըր
քի իշպու 32 միլիկրամ ջրածին մահվ օլուր
վէ գուվլէթէ թէպէտտիւլ էտիյօր վէ պու գուվ-
վէթին պէլքի պիր գըսմը Հիլիյըմ աթոմուստան
ճէվհէրինի թէշքիլ էտէն ջրածին աթոմլարը-
նըն գալի պէնտլէրինի թէշքիլ էյլէյօր: Վէ
պէլքի պու սէպէպտէն տիր քի Հիլիյըմ աթո-
մուստան ճէվհէրինի փարչալմագ միւմքին օ-
լամամը տըր: Պիզէ նամալիւմ, ամմա էմր ի
խըղաթըն պիր ուսուլընա կէօրէ, պիր կրամ
աղըրլըղընտա ջրածին կազը թէքմիլէն Հիլիյը-
մա թէհապիլիւլ էտէճէ օլսա, զայ օլան ճիւզի
մըգտար Ը մատտէնին մուգապիլի օլան գուվ-
վէթ պու քէրրէտէ էլէքթրիք շէքլինտէ իֆատէ
էտրիտիյնտէ իքի եիւզ պին ֆիլօպաթա միւ-
սալի օլուր: Պու իսէ, կիւնտէ պիր ֆիլօպաթ
էլէքթրիք սարֆ էտէն վասաթ պիր Ամէրիգա
Փամիլիասը իշիւն 200 պին կիւն եախօտ 550 սէ-
նէ քիֆայէթ էտէր:

Գուվլէթին մատտէ խասսիյէթինի հաիզ
օլուպ ճէզպ էտիլէպիլիւր օլմասը իտտիասընա
կէլինտիքտէ, պու տախի շէօյլէճէ իսպաթ է-
տիլիյօր: Էկէր զիյա՝ գուվլէթին պիր շէքլի
հալընտա՝ մատտի խասսիյէթի հաիզ իսէ՝ շէմա

կիպի ճէսիմ պիր պէտէնին եազընընտան կէշ-
տիյի էսնատա անտէն ճէզպ էտիլիպ քէնտի եօ-
լուստան պիր թարաֆա էյիլէճէ: Եըրագ պիր
եըլտըղտան կէլէն զիյանըն պու ուսուլտա նէ
գատար էյիլէճէյի հիսապ էտիլմիշ օլարագ,
կիւնէշ թութուլտուղու զէմանտա, անըն քէ-
նարընա եազըն եըլտըղարըն Փօթօղրաֆընը ա-
լըպ, այնի եըլտըղարըն՝ կիւնէշ օլմատըղը
պիր վագթտա ալընմըշ օլան Փօթօղրաֆլարըյ-
լա գըյաս էտէրէք իտտիա էտիլէն մըգտարտա
էյիլմէք նիւմայան օլմասըլլա պու խուսուստա
իսպաթ էտիլմիշ կէօգէտիլիյօր, վէ սըրֆ Այն-
շթայնըն էսէրի օլուպ, էվլէլճէ հիշ պիր պաշ-
գա ալիմին քէշֆիյաթընա մէրպուլթ օլմատը-
ղը սէպէպտէն, պու պուրհան Այնշթայն թա-
րաֆընտան քէնտի նազարիյէսիլին էն մուհիմ
իսպաթը տէյու կէօգէտիլի:

Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

ԵՕԳԱՐԸՅԱ ՊԱԳ

(Մուհանէրէթտէ օլան վաթանտաշլարըմա)

Պու սաթըրլարը եազարքէն Ֆիքրիմ կէշ-
միշէ պիր աթֆ Ը նազար էտէրէք՝ քէնտի քէն-
տիմէ «հա՞նի Գօլէճին սըճագ գրաաթխանէսին-
տէ մասա պաշընտա սէվտիյիմ իլահիլէրի
թէրճէմէ էտէրէք մէշղուլ օլուրուլմա սէնէլէր»
տէյիւ սիւալ էթտիմ: Օլ գըյմէթլի սէնէլէրտէն
պէրու հայաթ պիր չօգ թէպտիլաթտան կէշ-
տի: Սալթ մուհիթ թէպտտիլիւ տէյիլ, իլլա
միլլի, սիյասի, վէ էն մուհիմի, բուհանի հա-
յաթըմը պէօյիւք ինգըլապ վէ թէգէլիլէ
տիւշար օլուր: Նիշէ սէվկիլիլէրիմիզ վասֆը
նազապիլ էլէմ վէ մէշաղաթ լար իշինտէ, քի-
մի գալիմ գուրշուլարա եէմ օլարագ, քիմի
աճըղըն փէնշէսինտէ էզիլէրէք, կէլմէյէճէ
օլան խէլասըն հասրէթիյլէ՝ պու հայաթը
թէրք էտիպ կիթտիլէր: Պազըլարըմը միւճիզ
իլէ օլ մուգայագալարտան սաղ չըգըպ շուրտա
պուրտա պիր մէլճա պուլտուգ, պիր չապա
էօմրիւ տիւր կէշիլիյօրը: Պազըլարըմը օլ
գատար տա պախթը օլմատըգ: Վաթանտան
թարտ օլուրտուգ, պիր ախէր եէրէ իլթիճա
էթտիք. օրտան տա գօլուլտուգ, պաշգա պիր
եէրէ կիթտիք. պիր սէօգ իլէ, «էվիմիզի թա-
պանըմըն ալթընտա թաշըյօրուգ» քի տաիմա
«չըգըն» էմրինէ միւհէյյա պուլուսալըմ: Ֆէ-
լաքէթ օլ գատար ուզուն սիւրտիւ, խէլաս օլ

* ՀիլիՅԸՄ իլք տէֆա շէմստէ ֆէշֆ էտիլ-
միշ տիր, 1895տէ գէմիմտէ տէ պուլուստու:
Ղայէթ նատիր իլ վուգու պիր կազ տըր: Ամէ-
րիգանըն Լօս Անկէլիս վէ Շէնանտօա իսմիմտէ
իֆի հալա կէմիլէրիմի տօլտուրան կազ Հիլի-
յըմ տըր:

գատար կէճիքտի քի չօգլարըմըզն գալպինտէ իւմիտ էօլտիւ, վէ իման պիր սաֆտէրունըգ մանասընը ալտը:

Պու պէօյիւք տարպէնին էն վէխիմ նէթի-
ճէսի սիյասի, միլլի, իգթիսատի հայաթըմը-
տան զիյատէ, ախլագի վէ բուհանի հայաթը-
մըգ ճիհէթինտէն օլտու: Սիյասի հայաթըմը
էվվէլտէն եօգ իտի, եինէ տէ եօգ: Միլլի հա-
յաթըմըգ զաթէն օլ գատար զըպթէ օլունուր
պիր հալտէ տէյիլ իտի: Նիֆագ, զալղա, իճապ
էտէրսէ տէյնէք վէ սօփա էքսիք օլմագտը: Իգ-
թիսատի վէ Ֆիքրի հալիմիզ չօգ մութաղարըր
օլտու իսէ տէ, սայ ու զայրէթ նէթիճէսինտէ
էսքի հալիմիզի պուլմագսագ տա իսլահ ը հալ
էտէճէյիմիզէ շիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր: Թագ-
մինի նագապիլ պիր զիյան վար: օ տա տինի վէ
ախլագի հայաթըմըգ կէլէն զիյան տըր: Գօր-
գարըգ քի պու թէմամէն թագմին օլունապիլի
զայաթ արասընտա տէյիլ տիր: Հալ պէօյէ ի-
քէն պու ճիհէթտէ օլան զիյանըմըգ աղլայա-
ճագ եէրտէ, «Նի՞ չիւն սիյրէթի վէրիպ սէրվէ-
թի գուրթարմատըգ. իմանը թէսլիմ էտիպ սա-
մանը հըֆգ էթմէտիք, էպէտիյի Ֆէտա էտիպ
զէմանիյի գուրթարմատըգ» տէյու մըրըլտա-
նանլար ազ տէյիլ տիր: Պունլար սահիհէն պաշ-
գալարըն պուտալալըղը իչիւն էլէմկիր իսէլէր,
հիչ տէյիլ քէնտի քէնտիլէրին թագպիհէ սէ-
պէպլէրի եօգ տըր տէյու զանն էտէրիզ: Պէօյ-
լէլէրին թալիմինտէն սագընալըմ: Սիյրէթիմի-
զի մուհաֆագա էտէլիմ:

Ֆագաթ նէ՞ տիր սիյրէթ, վէ անը նա՞սըլ
մուհաֆագա էտէպիլիլիզ:

Սիյրէթ ատէմին տէտիյի, հաթթա եափ-
տըղը շէյ տէյիլ, իլլա օլտուղու շէյ տիր: Էօյ-
լէ իսէ սիյրէթ թէպտիլ օլուր մու: Պիզ օլմագ
զանն էտէր իտիք, թէճրիւպէ կէօսթէրտի քի
օլուր իմիչ. կէօզլէրինիզի գալտըրըպ պիր տէ-
ֆա էթրաֆընըգ պագընըգ: Վագթըլէ սահի-
հէն բուհանի էօմը եաշարքէն պու կիւն եա
թէքմիլ գայտըղ եա տա մէյուս, իւմիտսիզ
պիր հալտէ եաշայանլար ա՞ղ մը տըր: Նա՞սըլ
օլտու պու հալ: Պու բուհանի տիւշկիւնլիլի
մէյտանա կէթիւրմէք իչիւն պիր գապիհ կիւնահ
իրթիքեապ էթմէք իճապ էթմէգտի: Ագաճըգ
գայտըղըգ, ագաճըգ շիւպհէ, հաթթա իֆ-
րաթ հէսսասըղգ, մէյտանտաքի հագգսըղըգ-
լար իչիւն Ալլահա, տինէ տօղրու պիր քիւսիւ
թաշըմագ, պունլար բուհանի հայաթըն ճիվա-
սընը անի սուրէթտէ տիւշիւրմէյէ քեաֆի տիր-

լէր. պու վուգու պուլտուգտան սօնրա կէրիսի
գօլայ տըր:

Մէշհուր ինկիլ մուհարրիր ճան Բըսքին
սիյրէթի աղաճտան հէնուգ գօփարըմըգ պիր
էրիք եա զէրտալինին իւզէրինտէքի տիւմանա
թէշպիհ էտիյօր. պիր տէֆա անա փարմաղընը
տօգանտըրտըն մը, արթըգ եէրինէ կէլմէգ:
Փրօֆ. Ճէյմգին էօրնէյի պունտան պիր ազ զի-
յատէ իւմիտպաիչ տըր: Օ սիյրէթի պիր եու-
մաղա պէնգէտիյօր քի էլինտէն տիւշիւրտիւ-
յիւնտէ եուվարլանըր կիտէրքէն պիր խալը է-
մէք իլէ սարմըշ օլտուղուն իփլիք տէ իւզէրին-
տէն սէօքիլիլ: Քրիսթիյան Եօլճուլուղունտա
օգույօրըգ քի պիր տէֆա Քրիսթիյան եօլտա
եաթտը ույուտու: Ույգուսունտա շէհատէթ-
նամէսի գօյնունտան եէրէ տիւշտիւ: Ույանտը-
ղընտա, եօլա ըէվան օլուպ թէփէյէ եօգարը է-
փէյի կիթտիքտէն սօնրա էլինի գօյնունա աթ-
տը վէ պագտը քի թիրշէ եօգ: Կէրի կիթտի:
Ահ, օ կէրի կէրի աթըլան ատըմլար նէ՞ եիւրէք
էգիճի ատըմլար իտի: Թիրշէյի պուլտու, սէ-
վինտի, լաքին էմին օլապիլիլիք քի կէրի տէօն-
տիւշիւ նօգթայա կէլմէյինճէ եիւրէյի եէրինէ օ-
թուրմատը:

Բուհանի հայաթըմըգ նօգթա ի նագարըն-
տան միլլէթճէ պու իքի թէշպիհին թէմսիլ էթ-
տիյի հալլարտան կէշմիշ եա հալա կէշմէքտէ-
յիզ: Գօրգարըգ քի պագըլարըն հալի՝ իւզէրին-
տէն տիւմանը սիլինմիշ զէրտալինին հալի տիր:
էսքի բաիհա վէ թէրալէթինի պուլմայաճագ:
Պագըլարըն հալի եումաղը էլինտէն տիւշիւրէն
գատընըն հալի տիր: Գալտըրըպ թէքրար սար-
մալը: Պագըլարը բահնիւմալարընը զայպ էթ-
միշ տիրլէր: Կէրի տէօնիւպ տիւշիւրտիւքէրի
եէրտէն պուլարագ, թէքրար եօլլարընա տէվամ
էթմէլի տիրլէր:

Է՞յ մուհաճէրէթտէ օլան սէվկիլիւ վա-
թանտաշլարըմ, սիգտէն ըիճամըգ պու քի զայպ
օլընան սէրվէթ ու սաման հագիգաթէն սաման
օլտուղունա գանտըգ, անլէր իչիւն պիհուղուր
օլմայասընըգ: Ալնընըզն էմէյի օլան ալթուն
վէ կիւմիւշիւ զայպ էթտինիզ, լաքին Քրիս-
տոստա օլան սէրվէթի քիմսէ էլինիզտէն ալա-
մագ, մէյէր քի սիզ էլինիզ իլէ վէրէսինիզ:
Զէմինիյի սէմավիյէ Ֆաիզ թութմագ, վէ սէ-
մավի ֆէտէրին մուհապպէթինէ շիւպհէ էթ-
մէք, իշթէ բուհանի Ֆագիրլիյէ կէօթիւրէն ի-
քի գըսսա եօլ: Անտէն սագընալըմ:

Ինանըրըմ քի բուհանի հայաթտա ֆարգըլը

միլլէթէն, ֆարգլը իրթիֆալար վար: Եօգարը ճէհտ հտէլիմ: Իւզէրիմիգտէն հէր աղըրլըղը աթարագ եօգարը թըրմանալըմ: Օրատա ա-սապիլիք եօգ. օրատա ֆադիրլիք եօգ. օրատա չապա, նիգա, զաւղա եօգ. չիւն օրատա Յի-սուսլէ բուպէրու օլույօրըղ: Անըն սիմասընըն նուրը վէ սիյրէթինին ճէլալինտէ պիզ բուհու-մըղըն ճիւմլէ իհթիյաճլարընա թէքմիլ գանա-աթ պուլույօրըղ:

Սահիհ, պազէն աչաղը կնմէք իճապ հտէր. ինսան իզ, թէնին տախի իհթիյաճլարը վար: Լաքին ալագլարըմըղ եէրտէ կէզէրքէն, բուհու-մըղ եօգարըյա պազապիլիք: Տէյի⁶ մի քի պի-զիմ վաթանըմըղ (սիթիզընշիփ) եօգարտա տըր: Տիւնեա պիզի բէտտ էթտի: Վազթըյա Անը տա բէտտ էթտի. լաքին Օ սէմա թէպարիյէ-թինի Բօմա թէպարիյէթինէ տէյիշմէյէճէքտի: Պիզտէ տէյիշմէյէլիմ:

Պագ եօգարըյա, էտիյօր պիր նուր լէման, Գալտըր սիւշկիւնիւ, գայ օլմուշու արա. Բրիստաա հէմ քիլիսա իչիւն էյլէ ճիհատ, Սատըզ օլ Յիսուսա, հէր նէ տէ օլսա:

Պագ եօգարըյա, էտիյօր պիր նուր լէման, Պագ եօգարըյա շօլ կիւզէլ տիյարա. Պուրտա միւէլլիմ օլուրսան տա պիր գէման, կիւզէլ գօնագլար վար հազըր եօգարտա:

Յ. Վ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Պրուֆիլն, Ն. Ե.

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԻՐՄԵՆԻ ՄԻԻԹԵՖԻԳԻՐԼԷՐԻ ԱՅԱՇՏԱ

Հապսլսանէ Էօմրիւ

Մէճլիս ի ումումի թէշքիլ հտէլիմ տէյու թէքիլֆ օլունտու. տէրհալ պէօյիւք գօվուշա ճէմ օլուպ ումումի բէյ իլէ խաթակը բէիս ին-թիխապ էյլէտիք: խաթակ պիր կազ եաղը սան-տուղընտան իպարէթ բիսսէթ քիւրսիւսիւնէ օթուրտու: Գօվուշ պիր մէպուսան տաիւքսի շէքիլինի ալըպ հէր քէս սէօզ ալմագտա վէ նութգլար էթմէքտէ իտիլէր: Հազիգաթէն օ-րատա պիր տէօլլէթ իտարէ հտէճէք ֆիքըլէր վէ գապիլիյէթ վար իտի, լաքին ճահիլ պիր չաւուշըն էմրի ալթընտա էսիր իտիք: Միւպա-հասէլէրտէն սօնրա պէշ ազատան իպարէթ պիր

վարչութիւն եախօտ մէճլիս ի իտարէ ինթի-խապ էտիլտի: Պիր նէվ Գապիլինէ քի օնա ազա ինթիխապ օլընմագ շէրէֆինէ պէն տախի նա-իլ օլտուլ: Այրը այրը նազարէթլէր իհտաս էյ-լէտիք: Սամուէլօֆ չամաշըրլար նազըրը իտի, Միհրգատ Հալկազն տախիլիյէ նազըրը՝ եանի օտալարըն վէ հէր եէրին թէմիզլիյինէ նէզա-րէթ հտէր իտի: Պիր ախէրի պիթլէր իւզէրինէ նազըր թային օլունտու: Ասըլ վարչութիւն ու-մուրը խարիճիյէ վէ հիւքիւմէթ իլէ ալագա է-տէճէք իտի: Վարչութիւն ճէմ օլուպ պիր թէ-լէկրաֆ հազըրլատըղ: Պիր մահպուս հաքիմէ, եախօտ պիր էսիր էֆէնտիյէ, մազլում գալիմէ նէ եազապիլիք իսէ, պիզ տէ էօյլէ եազտըղ: «Պիզիմ գապահաթըմըղ եօգ տըր, մուհաքէմէ-միզի վէ թալիլիյէմիզի իսթիւրհամ հտէրիլ:» Պու թէլէկրաֆը արգատաշլարըն իպրամը իւ-զէրինէ մէճլիս ի ումումիյէ կէթիւրտիք. խա-թակ քիւրսիւյէ օթուրտը: Թէլէկրաֆ օգուն-տու, պազըլարը «Իսթիւրհամ հտէրիլ նէ՞ տէ-մէք» տէյիւ սօրտուլար: Եալվարըրըղ, թէր-ճիւմէ էյլէտիք. «Ուայըր, օլմագ. պիզ նէ՞ գա-պահաթ էթտիք քի եալվարալըմ» պազըրտը պիրի: «Պիզ հազըրմըղը թալէպ էտիյօրըղ» տէ-տի Սմբատ Բիւրատ: «Վարչութիւնը տապա-լէնք», ((Մէճլիսի աղ հտէլիմ) պազըրտը Սա-զօ: Կէօքսիւնիւ գարնընա գատար գապլայան սիյահ սազալընը օլաշայարագ: Հազիգաթէն տէ մէճլիս տիւշտիւ վէ եէրինէ քեամիլէն ա-զատականտան (Դաշնակցական) իպարէթ պիր մէճլիս ինթիխապ օլունտու:

Մէսէլէ պիր Գօմէտիա կիպի թէլագըղ օ-լունապիլիք. լաքին թայիպ օլընմասըն: Պիւ-թիւն իտիալ վէ էօմրլէրի հիւրըրիյէթ օլան պու բուհուլար գօլայ գօլայ մէվգիլէրինի անլայա-մազլար իտի: Հալա զինճիւրլէրին աղըրլըղըն տույմայօր իտիլէր վէ հէր ան չու գուլմա գար-չը թուղեան էտիյօր իտիլէր: Հազըլարը վար իտի լաքին ալաճաղըմըղ եօգ իտի: Եէնի Գա-պիլինէյէ Ակնունի տախիլ օլմուշ իտի. Ակնունի թալաաթ հազըրնտա ֆարգլը տիւշիւնիւր վէ պիր գաշ հաֆթա էվլէլ բահաթսըղ օլմասը միւնասիլիյէթիյէ օտասընա կէլտիլինի վէ դա-յէթ նազիք լաթիֆ պուլունտուղունու գիքը է-տէրէք օնտան պիր ալիճէնապլըղ պէքլէր իտի: Զաւալը պու տէրէճէ միւրայիլիք վէ ճինայէ-թի պիր ատէմտէ իսայալ էտէմէյօր իտի: Զօգ գահմէթլէր իլէ եէնի պիր թէլէկրաֆ եազըլտը, պու տէֆա իսթիւրհամ եէրինէ «Մէրտլիյիմիգ-

տէն պէֆլէրիգ», քէլիմէսի գօնուտը: Թալա-
աթ... մէրտլիք... վէ հալա շու եա պու թէ-
լէկրաֆա իւմիտ պաղլամագ:... Լաքին ինսան
թապիաթը պէօյլէ տիր, հալա պիր էյիլիքէ
պիր ըլըգ կէօրմէք էմէլինտէ իտիք:

Թէլէկրաֆը քիմ իմզալալաճաղը մէվզուը
պահա օլտու: Օրտա օլանլարըն չօղլարընըն իս-
մի օ տէրէճէ հիւքիւմէթէ ֆէնա պիլինմիշ իտի
քի նէ քէնտիսի ճէսարէթ էտէր նէ տէ ումում
մահպուսլար քէնտի նամլարընա էօյլէ պիրի-
նին թէլէկրաֆը իմզալամասընա ըրզի օլուը-
լար իտի: Պու իշ տախի աճիլլէրինէ թէքլիֆ
օլունտու: աղլ օլունմուշ պիր գապինէ ազասը
ումում նամընա իմզալամասը ապէս վէ թօհաֆ
իտի իսէ տէ արգատաշլարըն արգուսընը կէօ-
րիւպ իմզալատըմ: վէ թէլէկրաֆ կիթտի:

Շէհրէ էնիպ չըգմագ միւնասիպէթիլէ
ուֆագ թէֆէք խապէրլէր իշիտիյօր իտիմ:
Չարըլտա եէրլի պիր թիւրք իլէ միւնասիպէթ
փէյտա էտիպ պազը շէյլէր սօրար անլար ի-
տիմ: Օ կիւնլէրտէ Գալսէրի թարաֆընտան
կէլմիշ պիր աւքէր Գալսէրի վէ էվէրէքտէ
ճիւմլէ կեափուրլարըն գաթլ վէ թէհճիւր էտիլ-
տիլինի նազլ էյլէմիշ իտի: Պիր ախէրի Մէրզի-
ֆունտան պիւթիւն էհալինին արապալարա
տօլտուըրուըպ կէօթիւրիւլտիլիւնիւ վէ 2-3
սաաթ սօնրա արապալարըն պօշ օլարագ տէօն-
տիլիւնիւ նազլ էյլէմիշ իտի: Արթըգ վազի-
յէթի անլար իտիմ վէ ումումի, միլլի պիր
գաստ օլտուըրուըն պիլէրէք վէրիլէն թէլէկրա-
ֆըն եա իմզանըն գէրրէ գատար էհէմմիլէթի
օլմալաճաղընա գանի իտիմ: Շու գատար քի
Չանկըրըտան պազըլարընըն Սթանպօլա տէօն-
տիլիւնիւ վէ Ալաշտան պիլիմ եանըմըգտան
տա պիր գաշընըն գուրթուըրուըն կէօրէ-
րէք հալա պազըլարըմըգտա եաշամագ իւմիտի
սէօյլէնմէմիշ իտի: Եինէ տէ կէչէն հէր
կիւն հէր սաաթ պիլի էօլիւմէ տահա եազլաշ-
տըրըյօր իտի: Պու էանատէ աղըր վէ միհնէթլի
կիւնլէր տախի կէչիլիյօր իտիք: Սթանպօլ գա-
զէթալարընտա 20 Հնչակեանլարըն ասըլտըրընը
օգուտուը: Պունլարըն քեաֆֆէսի արգատաշ-
լարըն թանըտըղը սէվտիլի կէնճլէր օլտուըր-
չէօյլէ տուըսուն պիր թանէսի տէ հալա եանը-
մըգտա մահպուս պուլունան Արծրունիին եէ-
յէնի իտի: Պիլի նէ եափաճագլար սուալը տա-
հա տէհէթլի վէ սիյահ եազըլար իլէ գարշը-
մըգտա տուըրույօր իտի:

Պիր գաշ կիւն սօնրա Մուրատ վէ Մարգ-

կերտի չաղըրըպ Գալսէրիյէ տիվան ը հարպը-
նա մուհաքէմէյէ կիտէճէքլէրինի խապէր վէր-
տիլէր: Մուրատ պիւթիւն էօմրիւնիւ Սասուն
Մուշ տաղլարընտա իսեան իլէ կէչիլմիշ օլուպ
15 սէնէ Մուշ, Սթամպօլ վէ Ղարպ թարապու-
լուս զընտանլարընտա եաշատըգտան սօնրա
էնճամ մէշրութիլէթ իլանընտա Սիս վէ Հա-
ճընտան մէպուս ինթիխապ օլունմուշ գալէթ
ճէսուը, միւսթագիւմ, նամուսլու պիր յեղափո-
խական իտի: Շիմտի Գալսէրի տիվանը հար-
պընտա նէ կիպի պիր հիւքմէ տիւշար օլաճա-
ղը աշիքեար իտի: Եինէ տէ սօղուգ գան վէ
ճէսարէթ իլէ խապէրի թէլագըր էտիպ էրթէսի
կիւնիւ թահթ էլ հըֆգ եօլա բէվան օլտուըր:
Անլէրէ վէտա էյլէտիք լաքին պիլիյօր իտիք
քի էպէտի պիր վէտա իտի: Պիր սէնէ սօնրա հի-
քեալէսինի իշիթտիմ քի հէր կիճէ Գալսէրի
հապսխանէսինտէն չըգարըրլար գամըլար իլէ
էթլէրինի գօփարաճագ տէրէճէ տէօյլէրլէր, ա-
թէշ քէսիլմիշ տէմիլլէր իլէ վիւճուտիլի եա-
գարլար վէ թընագլարընը չէքէրլէր իմիշ վէ
էնճամ թապանը եիլզիլմիւշ հալտէ տար աղա-
ճընա կէօթիւրիւլմիւշ տիր: Չիքրինէ էպէտէն
իսթիրամ օլունա:

ՆԱՐԱՏԱՆԸՆ ՓԵՅՂԱՄԸ

Եօլիւմ Իլաիք

Սափիթրի թէհիլէքէնին անգարիպ վուգուը-
նէ կէօրէրէք ճէսարէթ քէսպ էտիպ, «Էյ աղիւմ
Իլահ ը Մէմաթ, նա՞սըլ օլույօրտա խըսմէթ-
քեարլարըն վաղիֆէսի օլան պիր իշի պիլզաթ
սէն տէրուհտէ էթմէյէ թէնէզզիւլ պուլուըմը
սըն: Րիճա էտէրիմ, կէրի տէօն, վէ պու իշտէն
վազ կէչ, էֆէնտիմէ լալըգ կէօրմէյօրըմ,»
տէտի:

Եամա ճէվապէն, «Պիլաֆիւթուը հարէքէ-
թին իշիւն մալիւմին օլուն քի քէնտիմ չախսէն
կէլտիմ, գիրա էթպամմըն հիշ պիրիսինի սա-
լիհ Սաթիափանըն ճանըն կէօթիւրմէյէ չալէս-
թէ կէօրմէտիմ:»

Պու սէօլլէր իլէ Սաթիափանըն իւզէ-
րինէ էյիլէրէք ճանընը ալտը վէ է-
լինտէքի սիճիմ իլէ գալիճէ պաղլալըպ թութ-
տու վէ կիթմէք իւզրէ իքէն Սափիթրի աղլա-
յարագ արգասընտան գօշտու քի գէվճինտէն
ալըրըմասըն: Եամա տէօնիւպ խօշ պիր նազար
իլէ պազարագ «Կէրի տէօն, Սափիթրի, գէվ-
ճինին ճէնագէսինի տէֆն էթ: Հէր ատէմ նի-

հայեթ պիր կիւն կէօլկէլէր ալէմինէ նազլ և մէքեան էտէճէյինի տիւշիւնէրէք միւթէսէլի օլուր», պաղըրտը:

Սալիթրի էլլէրինի գալտըրըպ նիյազ իլէ, «էօյլէ իսէ պանա տա միւսաատէ պուլուր տա արտընճա էմվաթ ալէմինէ կէլէյիմ: Մուհապ-պէթլէ թագտիմ էթտիյիմ գուրպանլարըն վէ տուալարըն խաթըր իշիւն ըիճամը գապուլ էյլէ», տէտի:

Եւամա Սալիթրիին պու գատար սատըզ մուհապպէթինի կէօրէրէք՝ թէրահհիւմ էյլէ-տի վէ «էօյլէ իսէ պիր լութֆ թէմէննի էյլէ, զէվճինին ճանը իսթիսնա օլարազ, հէր նէ տի-լէրսէն վէրիլէճէք տիր», տէտի:

«Չէվճիմի վէրմէք իսթէմէյօր իսէն, պուն-ճա էլէմ չէքմիշ օլան գայն փէտէրիմ Տիու-մաթսէնանըն կէօլլէրինէ թէքըրար նուր իատէ պուլուր» տէտի:

«Տիլէյին գապուլ օլունտու. հէման պու անտէ Տիումաթսէնա կէօլլէրինին պիրտէն պի-րէ թէքըրար կէօրէպիլտիյինտէն տօլայը հայ-րէթլէ մէսըրուր օլուլօր: Եիմտի պիրիճիք ար-զուտու սէնի կէօրմէք վէ մէսէրրէթինէ սէնի հիսսէտար գըլմազ տըր: Իմտի ալտէթ էթ. տահա զիյատէ արտըմճա կէլմէք եօրղունլու-ղունա տայանամազսըն:»

«Պէն եօրղունլուզ հիսս էթմէյօրում. հէմ մուհիպպ զէվճիմտէն այրըլամամ. օ պէնիմ ի-չիւն ճանըմտան զիյատէ գըլմէթլի տիր: Էյ' ազիմ Եամա, ըրքգաթ էթ, պէնի մէլէքիւթիւնէ գապուլ էյլէ:»

«Չէվճինէ տօղրու պէյան էթտիյին մու-հապպէթ պէնի փէք մէսըրուր գըլըյօր. իմտի, զէվճինին ճանը իսթիսնա օլարազ, նէ տիլէր-սէն վէրէճէյիմ:»

«Էյ Գատիր իլահ, գայն փէտէրիմէ զայպ էթտիյի տէվլէթի իատէ էյլէ վէ կէօրիւր կէօզ-լէր իլէ օրայա տախիլ օլուն:»

«Տիլէյին գապուլ օլունտու. պու անտէ Սալվատա պիր իսթիլալ պաշլայօր. թախթը զասպ էտէն ճէպպար ազ սօնրա թարտ օլու-նաճազ. Մէտիա օրմանընա էլլիլէր կէլիպ, գալմընըն թապիլիյէթինի իլան էտէճէքլէր: Ազլամ օլմատան կէրի տէօն, Սալիթրի, վէ գայն փէտէրինին չաղըղընա հիսսէտար օլ:»

Սալիթրի տիզ իւսթիւ կէլիպ եալվարտը. «Մուհապպէթլու իլահ, էյէր իլահ և մէմաթ պի-լէ հէլալէթ կէօթէրէպիլիլ իսէ' լէթաֆէթինի պէյան էյլէ, պէնի կէրի կէօնտէրմէ: Սատա-գաթըն ազլամը կէճէսի օլմազ. պէնիմ մու-

հապպէթիմ իշիւն տէ եալընըզ էպէտի պիր կիւն վար տըր: Սաթիալան իլէ պիրլիքտէ օլմա-տըզճա պէնիմ իշիւն մէսէրրէթ գապիլ տէյիլ տիր:»

«Սէնին սատագաթըն սուսուզա վէրիլէն սու կիպի պէնի միւֆէրրահ գըլըյօր. սանա պիր տիլէք տահա պախշ էտէճէյիմ. անճազ զէվճինին հայաթընը վէրէմէմ:»

«Էօյլէ իսէ ինայէթին փէտէրիմէ միւթէ-վէճճիս օլուն. էվլատ արղուսուլլէ օն սէքիզ սէնէ իլահլարա նիյազ էթտի, անլէր իսէ ան-ճազ պիր գըզ իհսան պուլուրտուլար. պունու կէօթիւնէ գօնուլմուշ պիր չիչէք տէսթէսի ատտ էտիյօր իտի: Օնա օն իքի օղլան էվլատ իհսան էյլէ քի պաշընը թէզիին էտէն միւքէմմէլ պիր չէլէնկ օլարար:»

Պու տիլէյին տախի գապուլ օլունտու: Փէտէրինէ օն իքի կիւլ կիպի օղուլար իհսան օլունաճազ վէ անլէրին վասըթասըլլէ շան ու շէրէֆի պազի գալաճազ տըր: Լաքին չիմտի արթըզ խիթամ վէրէլիմ: Կէրի տէօն վէ սէլա-մէթի սանա ըէֆիք վէրէյիմ:»

Սալիթրի պօղունուզ սէս իլէ «էյ ինայէթ-քեանի իլահ, սէնին քէրէմին գալպիմէ աղըր պասըյօր: Գօճամ օլմայընճա սէլամէթ պանա ըէֆագաթ էտէպիլիլմի» տէյիլ իքի էլլէրինի կէօլլէրինէ գալտըրտը վէ աճը աճը աղլամա-յա պաշլատը: «Էյ Եամա, հայաթը ալան սէն սին, լաքին վէրէն տախի սէն սին. իմտի սէն հայաթ սըն. պէնիմ հայաթըմ տախի անճազ սէնին իլէ օլապիլիլ: Րիճա էտէրիմ, պրազ քի սէնին եանընտա գալայըմ:»

«Հազիգաթէն տահա հիշ պիր էօլիւմլիւ ճանտան պէօյլէ սէօլլէր իշիթմէտիմ: Հէր քէս պէնի կէօրտիւլիւնտէ գօրգու վէ տիթրէմէ իլէ գաշըյօր. սէնի իսէ պէնտէն այրամայօրում: Պիր տիլէք տահա տիլէ, ամմա զէվճիյին հա-յաթը օլմասըն:»

«Իմտի պանա տախի պիր գաշ նուր կիպի էվլատ իհսան պուլուր տա անլէլի թագվա վէ շէրէֆ թարիզլէրինտէ թալիմ վէ փէրվէրտէ էտէյիմ:»

«Պու տիլէյինի տէ գապուլ էթտիմ: Պիր սէնէ սօնրա իքինճի պիր գօճայա վարաճազսըն. օ Սաթիալանըն եէրինի թուլթաճազ տըր վէ մէլէքսիմալը չօճուզլարա նալի օլաճազսըն:»

«Նէ՞ տէյօրսըն, Ալլահըմ, տիւնեա անճազ էյի ատէմլէրին պիրլէշմէսիլլէ պազի գալա-պիլիլ: Գարընըն վազիթէսի իսէ եալընըզ պիր ալիճէնապ զէվճի սատագաթլա սէվմէք տիր:

Պիրտէն զիյառէ էրքէք սէվէպիւնէն զարը իս-
մէթլի պիր զարը օլամազ: Սաթիսվանըն զէվ-
ճէսի օլմազլա էօյլէսի մէնէնտի պուլունմազ
պիր զէվճէ մալիք իտիմ: Եւրիւնը օ զալպիմէ մալիք
տիր վէ իլէլէպէտ մալիք զալաճազ տըր: Պէնիմ
էօմրիւմ անընքինտէն ասլա ալըլամազ:»

«Փէք ճալիպ սուրէթտէ սէօյլէյօրսըն, Սա-
վիթրի, հիչ զապիւր մի տիր քի պիր քիմսէ պու
սատազաթընտան մէֆթըն օլմասըն: Պիր սօն
տիրէյին վար իսէ սէօյլէ, անը տախի զապուլ
էտէճէյիմ:»

«Էն կիզլի արզուսու զապուլ էթմէյէ րա-
զիւ մի սին:»

«Ասլա չիւպէ էթմէ, Սավիթրի. Եամա
հիչ պիր զէման սէօղիւնտէն տէօնմէմիշ տիր:»

Պու սէօղլէրին իւզէրինէ Սավիթրի սէվին-
ճինտէն ալըլչլամայա պաշլատը, «Եա Իլաւ,
պու տէֆա զէվճիմի իսթիսնա թութմայը ու-
նութուուն: Սէնին սարսըլմազ, թէղայլիւր էթ-
մէզ վատընա էթիմատէն նիտա էտէրիմ: Եա-
շասըն Սաթիսվան, պէնիմ ճանճիկէր զէվճիմ:
Ք'յ Եամա, սէօղիւնիւ կէրի ալամազսըն, պէնիմ
սատաթթիմի իքմալ էտէճէքսին: Պէնիմ էն
կիզլի արզուս Սաթիսվանըն հայաթը վէ սաա-
տէթի տիր: Սաթիսվան օլմատըզճա պէնիմ
իչիւն սիւրուր ու սատաթթ նէ' պու տիւնեատա
զապիւլ տիր, նէ' տէ սէմատա: Անսըզ եաշայա-
մամ, նէ' պուրատա, նէ տէ օրատա: Իմտի վա-
տընտա էմին պուլուն վէ նիյազըմը զապուլ էյ-
լէ:»

«Գապուլ: Սէնին մուհապպէթին պէնի
տուզաղա պաստըրտը վէ սատազաթըն զալպի-
մի ճէզպ էյլէտի: Մալլուպ օլտոււմ, սէն զա-
լէպէ չալտըն: Պու ան զէվճինին ճանընը զօյ-
վէրտիմ, վիւճուտընա ալտէթ էթտի: Սէնին
իսթիզարըն անըն նէճիպ հայաթընը իատէ էյ-
լէտի: Պուստան սօնրա սէնին իլէ ուզուն վէ
սատաթթլի պիր էօմր կէչիւրէճէք տիր: Սէնին
շանըն իսէ, էյ միւտալիմ զատըն, սէնին սա-
տազաթըն իլէ պէրապէր, տիւնեալար տուր-
տուզճա ունուտուլմայաճազ տըր: Պուստան
սօնրա տիւլիւնլէրտէ թէպրիք էտէնլէր «Սա-
վիթրի սէպէպիլլէ Սաթիսվանըն պախթիյար
օլտուղու կիպի օլասըն» տէյճէքլէր: Էյինին
վէ կիւզէլին մէտհինէ զալզըշան հէր շախս ար-
թըզ սիզին մէտհինիզի էտէճէք տիր:»

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ԵՆԷ ԹԵՊԱՊԷԹ ԱՃԱՅԸՊԱԹԸՆՏԱՆ

Մայիսին սօն կիւնլէրինտէ Աթլանթիք Սի-
թիտէ պէօյիւք պիր թապիպլէր ճէմիյէթի իճ-
թիմա էյլէտի քի հէր թարաֆտան 1500 զատար
տօգթօրլար կէլմիշ իտիլէր: Վէրիլէն րափօ-
լար վէ քէշֆիյաթլար իչինտէ էն տիգգաթա շա-
յանը ուզադտան Փօթօկրաֆ ալմազ ուսուլը ի-
լէ զալպին չարփմասը վէ շէքլի սուրէթլէրինին
1000 միլ ուզադտա Շիգալիօտաքի պիր միւթէ-
խասսըսա կէօնտէրիլմէսի թասվիլէրինին փէր
տէ իւզէրինտէ կէօսթէրիլմէսի վազաասը իտի:
Հազըր օլանլար հէմ էիւրէյի կէօրմէքտէ հէմ
տէ Շիգալիօտան, 1000 միլ ուզադտան տօգթօրըն
վէրտիլ թէֆսիլ վէ թարիֆլէրի թէլէֆօն վա-
սըթասը իլէ տինլէմէքտէ իտիլէր: Պու պէօյիւք
սալօն իչինէ հէր թարաֆա էօյլէ ալէթլէր եէր-
լէշտիրիլմիշ իտի քի օթուրանլարըն ճիւմլէսի
տօգթօրըն սէօյլէտիլէրինի տինլէյէպիլլիյօր
իտիլէր: Տօքթ. Ճէյմս (Շիգալիօտաքի) թարիֆ
վէ թէշիսիսին պիթիլիլ պիթիլմէզ, Նիւ Եօր-
պըն զալպ խասթալըզլարը միւթէխասսըսը Տր.
Լէմպէրթ թէլէֆօն իլէ միւմաիլէյհ իլէ գօնուշ-
մաղա պաշլատը: Պէօյլէճէ արատա պին միլ
մէսաֆէ վար իքէն. խասթա Շիգալիօ վէ Նիւ
Եօրք միւթէխասսըսլարը պիր արայա կէթիլիլ-
միշ վէ 1500 տօգթօրլար հուզուրընտա գօնուլ-
թօ էտիլլիյօր իտի: Պու քէշֆ թարիլտէ իլք տէ-
ֆա իճրա օլունմուշ օլուպ նէթիճէսինին նէրէյէ
վարաճաղընը խայալ էթմէք պիլէ կիւճ տիւր:

Ա. Ն.

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Ինկիլթէրատա սէնէվի, խըրսըզլար, եան
քէսիճիլէր, սախթէ միւֆլիսլէր, էվ աշանլար,
գաղա եարանլար, զալփազանլարա վէրիլէն
զիյան 20 *միլիօն Ինկիլիզ լիւրասը իմիշ:

Իթալիա Սվիչէրա հուտուտընտաքի Ան-
տօնա կէօլիւ սէնէ պէ սէնէ էվվէլքի հուտու-
տընտան կէրի չէքիլմիշ վէ 300 սէնէ էվվէլ սու
պասմըլ օլան Անթօնափեան քէօյիւ մէյտանա
չըզմըլ քի վազթըլա 42 խանէլի պիր քէօյ ի-
միշ վէ սէքէնէսի 1632 Յուլիս 27տէ սու պա-
սարազ պօղուլմուշ:

Ամէրիգայա Զէխօսլիօգիատան Փազիր
հալտէ կէլմիշ օլան Յ. Պրաուն իսմինտէ պիր
Եահուտի էմլաք ալըմ սաթըմը իլէ մէշղուլ օ-
լարազ միլիօնէր օլմուշ վէ եազընտա Նիւ Եօրք

ԵՆՀՈՒՄԻ միւսսէսէսէրինէ պիր միւսին տօլար վէրմիւ տիր :

Ամէրիգատա իշիւն սիկարալարըն ատէտի օն սէնէտէ 56,000 միւսին արթըպ շիմտի 70,000 միւսին օլմուշ տըր : Ճափօնիատա տախի 7000 միւսինտան 23000 միւսինա եէթիշմիշ : Մ . Ամէ-րիգատաքի չըզան սիկարալարը ուճ ուճա տիդ-սէք տիւնեանըն պէլինտէն չէվրէսինի 126 տէ-ֆա սարապիւիյօր : Սալթ սիկարա ումուրուն-տան հիւքիւմէթին ալտըղը վէրիկի ախէր ճիւմ-լէ տախիլի վէրիկիյէ միւսալի կէլիյօր : 1924տէ թիւթիւն վէրիկիսի 345 միւսին տօլար օլմուշ . չէօյլէքի Մ . Ամէրիգատա հէր ատէմ գարը չօ-ճուգ տա տախիլ օլարադ սէնէտէ 3 տօլարտան զիյատէ թիւթիւն վէրիկիսի վէրիյօր :

Ճէնուպի Աֆրիգատա պիր ալիմ պաշընա պիր թէլսիդ թէլկիրաֆ ալէթի գօյուպ այնի դէ-մանտա էլմա վէ սաիր մէյվէլէր իւզէրինէ Միգրօֆօն տէնիլէն ուֆադ սէսլէրի իշիտէն ա-լէթէ տօգունարադ , իշիտէն գուրտլարըն մէյ-վէ եէր իքէն չըզարտըզլարը սէսի իշիտիյօր , մէյվէ խասթալըզլարըն քէշֆ էտիյօր իմիշ : Պիր նէվ եափրադ պէօճէքլէրի վար իմիշ քի րէնկլէրինի եափրադըն րէնկլինէ կէօրէ թէպտիլ էտիյօրլար , եէշիտէն գըրմըղըյա գատար :

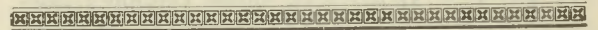
Լօնտրա եէր ալթը շմէնտիֆէրլէրի սէնէ-տէ 226 միւսին պիլէթ սարֆ էտիյօր . Ամէրիգա պու դաիլէտէն գուրթուլմուշ տըր , չիւնքի նէ պիլէթ վար նէ տէ պիլէթճի , հէր քէս փարալը պիր տէլիյէ ալթըպ տօլապտան իշէրի կիրէր , փարալը գօյմագտան տօլապ աշըլմադ :

Իլը թահթ էլ պահը 1578տէ իճատ օլուն-մուշ վէ 17ինճի ասրտա թալմը ըրմաղընտա պիր թէճըրիւպէ օլմուշ . Բօպէրթ Ֆուլթօն իս-մինտէ պիր ինկիլիդ Նափօլէօն վազթընտա թէճըրիւպէ էյլէմիշ , լաքին էն սօնրա 1883տէ Սթօգօլմտա եափըլան նումունէտէն չիմտիքի թահթ էլ պահըլար մէյտանա կէլմիշ :

Տէնիդ սուլունըն հէր 25 թօնէլաթօսունտա պիր չիլին գըլմէթինտէ ալթուն վար իմիշ : Ին-կիլթէրլանըն էհալի քիլթիւպիսանէլէրինտէն 60 միւսին քիթապ ալընըպ վէրիլի իմիշ : Տիւն-եանըն էն աղըր վափօրը Մաճէսթիք 64000 թօ-նօ տըր , պու վափօր հարպտա Ալամանլարտան զապթ օլունմուշ տըր : Լօնտրատա Պէնքըրզ Գլիլիկի Հաուս նամ պանգա պիր սէնէտէ 35000 միւսին ինկ . լիւրալը մուամէլէ եափմը . պու պանգանըն իշի ախէր պանգալարա կէլէն չէք-լէրի թօփլալըպ գօնթրօլ էթմէք , փաքէթ

եափմադ վէ եիւզտէքի չէքին իւզէրինէ փաքէ-թին մըգտարընը եազմադ իմիշ : Պիր թէք կիւն-տէ 218,398,000 ինկ . լիւրալը չէք կէլտիլի օլմուշ : Ալթըրալիատա իլը ալթուն փարչասը-նը պիր եէրլի իւզմէթքեար պուլմուշ . էֆէն-տիսինին սարը լիւրալար սալտըղընը կէօրիւպ քէնտինին տէ էօյլէ սարը պիր չէյ պուլտուղու-նու խապէր վէրմիւ . էֆէնտի պիր գաթ էլպիսէ պէտէլինէ փազարըպ էտիպ էլինտէն ալմը : Գըլմէթի 5077 ինկ . լիւրալը իմիշ : Ինկիլթէրլա պանգասընըն գուլլանտըղ սու պանգա տէրու-նինտէ աշըլմըլ արթէգեան գուլլալարտան տըր : Պու սուլուն մագսէտի եալընըպ իշմէք վէ թէ-միլլիք տէյիլ տիր : Ասըլ ալթունլարըն պու-լունտուղու օտա հէր կիճէ պիր գաչ ալադ սու իշինէ պաթըրըլը իմիշ : Կիւնտիւզ տախի էօյլէ եափըլմըլ քի պինէր ալթունլուգ քիւմէլէրտէն պիրի ալընըրսա պազի քիւմէ սուլա էնէր վէ եէրինէ սու տօլար իմիշ :

Ա . Ն .

ՄԷԲԹՈՒՊԼԱՐ

ԳԼՊՐԸՍՏԱՆ

Վեր . Յ . Յ . Մանուշակեան Նիգօսիատան եաղըյօր .

«Պէնիմ փաքէթտէ իքի րահնիւմա կէլիյօր . պու հաֆթա օնլարըն պիրինի պիզտէն 10 սաաթ ուզադտա վէ 110 * Հայ նուֆուղու պուլունան պիր մահալա , Ֆուլմալուսթայա , կէօնտէրի-յօրըմ , շու մագսէտ իլէ քի Բահնիւմանըն օրա-տա տա պիր մինպէրի օլսուն : Նէ՛ գատար մէս-րուր օլույօրըմ նէ գէման կէօրիւրսէմ քի չար-չուլարտա ատէմլէր պօշ սէօղլէր արգասընա տիւշմէտէն իսէ թօփլանըպ Բահնիւմա օգու-յօրլար վէ անլամատըզլարըն չաղըրըպ պէն-տէն սիւալ էտիյօրլար : Բահնիւմա պիւթիւն է-հալիյէ էյի միւթալէա մատտէսի օլույօր : Բապպ քէնտի իշի իշիւն էլլէրինիպտէն թու-թուպ սիզէ գուլվէթ վէ դանի հիքմէթ իհսան էյլէսին :»

ԳԼՐԸԳ ԽԱՆՏԱ ԶԱՏԻԿ ԶԻՅՆԵԹԻ

Չատիկին իքինճի կիւնիւ մէքթէպիմիլին զիյնէթի իճրա օլընտը : Վարթուհի Տիկին Կէօք-ճեանըն զայրէթի իլէ պիւթիւն զիյնէթ փարլադ վէ մուլաֆֆադ իտի : Գրիստոսուն գըլամընա

ախտ հզպէրէն վէ թէրէննիւմէր խօշ թէսիւր պրագտըլար: Պինանն տարլըղընա ըաղմէն է- հալի խընճախընճ տօլմուշ խոի:

Զիյնէթտէ հազըր պուլունան շէհրիմիզին սէվկիւլիւ Ֆրանսըզ միւսթէշարը Միւսիւ Ռէյ- նօլտ պիր գըսսա նութգ իրատ էտիպ տէտի քի «Շալիրտլէրտէն մէմնուն իմ չիւնքի կիւզէլ վէ անլարադ սէօյլէտիւն: Էօյրէտէնտէն մէմ- նուն իզ չիւնքի էյի էօյրէթմէք իչիւն էյի պիւ- մէք լազըմ:» Վէ վարիզ տէօնիւպ իւսվէթէն, «Պէնի տավէթ էթտիյինիզտէն մէմնուն իմ. իւ- միտ էտէրիմ թէքար կէտիյիմտէ սիզի թաշ պինանըլտա կէօրիւրիւմ» տէտի: Միւսիւնէյի կիտէր իքէն քիլիսա պինամըզ իչիւն պիզի մէմ- նուն էտէճէք հէտիյէ տախի էյլէտի:

Ն. Գ. ՏԱՐԱԳՃԵԱՆ

Գըրըզ Խան

ԱՐԹՐԳ ՄԱՊՐ ԳԱԼՄԱՏԸ

Իւշ սէնէ էվվէլ Ֆրանսըզլարըն սէպէպին- տէն սուլարըն իւզէրինտէ գալմըշ Ալլահտան պաշգա սահիպի օլմայան պիր միլլէթի գապուլ էթտիյի իչիւն Եոնան հիւքիմէթինէ միննէթ- տար վէ չիւքրան իզ: Լաքին պուրասը վաթա- նըմըզ տէյիլ, նէրէտէ պիզիմ թաթլը եուրտլա- րըմըզ: Եուլապըզ գուշ կիպի իզ: Պիզի քիմ գուրթարաճադ: Աճէպա Ամէրիգատա հիւրը մէմէթէթտէ օլան տօսթլար պիզի պիր կիւն տիւշիւնիւյօ՞րլար մը, տիւշիւնաէլէր սէպէրի- նի թէսէլլի, մէքթուպլարըն օգուր իտիք: Պիր տօսթուլուզ Տօքթ. Նազգաշեանըն մէքթուպը- նը հէր հաֆթա օգուր թէսէլլի օլուրըզ չիւնքի օ տա պիզիմ կիպի պիւթիւն էօմրիւնտէ պօղազ թօղուղունա թիւրքիտա իշէմիշ օլտու հա- լիմիզտէն պիլի: Եօգտա պիրատէրլէ՞ր, Եոնան պիզի սուլարըն եիւզիւնտէն իչէրի ալտը տէյու գուրթուլտըզ մը՞ զանն էթտինիզ: Վէ տիւշիւ- նէճէյինիզ գալմատըմը: Չատըրլարըմըզ էս- քիտի, քէրփիճտէն եափտըղըմըզ էվլէրի եաղ- մուր վէ սէյլէր էրիթտի: Տահա նէ՞յէ պէքլէ- յօրըզ: Կիլիկիա պիր գուշ կիպի էլիմիզտէն ուշտու, էվրօփայա մը՞ միւրաճաաթ էտէլիմ: Գեաշքի անլէրէ կիւվէնէճէյիմիզ թիւրքէ կիւվէնէ իտիք: Պիզի պու հալէ գօյտուլար վէ չիմտի տէ ճիւտամըլար կիպի նէրէ կիթսէք գօվույօրլար: Հիշ տէյիլ էլէքթրիք իլէ տօլու սըճադ օտալարընըզտա էվլատլարընըզ իլէ րա- հաթ օթուրտուղունուզ սաաթլարտա պիզի տէ տէրիաթր էտինիզ: Պիզէ իանէ վէրիպ կէնճ-

լէրիմիզի տիւննիւնիյէ տէ ալըշտըրմայըն: Պի- զէ իշթիւրաքը հիսս վէ պարի մուհապպէթ կէօս- թէրինիզ: Իշթէ պիրէր պիրէր թօփրաղա կի- տիպ գուրթուլույօրըզ. արթըզ սապր գալ- մատը:

ՇԱՀՁԱՏԷ ՈՒՆՃԵԱՆ

Փիքէ

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Ինկիլթէրա.— Հինտիսթան Աֆղան հու- տուտընտա պազը գապիլէլէր էմիրէ գարշը իս- եան էյլէմիշլէր տիր: Ինկիլիզլէր պու հարէքէ- թի Րուս Սօվիէթինին թահրիքի տէյու թէլազըզ էթմէքտէ վէ Հինտիսթանտան օրայա օրտու եօլ լամազտա տըրլար: Ինկիլիզ իլէ Աֆղանիսթան արասընտա օլան մուհէտէյէ կէօրէ էմիր մէմ- լէքէթինտէ էճնէպի հիշ պիր փրօփականտայա միւսաատէ էթմէյէճէք վէ պու հարաքէթ Հին- հիսթանտա իսլամլար արասընտա պիր թահրիք սէպէպի օլաճաղընտան գօրգուլույօր:

Մըսըրտա Սէրտարըն գաթիլլէրի պուլու- նուպ մահքիւմ էտիլմիշլէր տիր վէ հիւքմէր- տէ իտամ ճէզասը օլտուղունտան միւֆթիւյէ եօլլանըմըզ տըր: Մահքիւմլէր 9 քիշի օլուպ իգարարարը վէ շէհատէթլէր հէր շէյի մէյտանա չըգարմըզ տըր: Պուլարըն ըէիսի Տօքթ. Շէ- ֆիզ Մանսուր վէ Մահմուտ Իսմաիլի իմիշ վէ ինայէթ պիրատէրլէր եանընտա պուլընան ըր- վօլլէրլէր սուի գաստ իչիւն գուլլանըլան իմիշ:

Ֆրանսա մէճիսի մէպուսանը 29ա գարշը 537 ըէյ իլէ Փէնլէվէ գապինէսինին Մարօզ սի- յասէթինէ իթիմատ պէյան էթմիշ տիրլէր: Պաշ վէքիլ պէյան էյլէտի քի Ֆրանսա Մարօզտա ա- րազի գապթը մազսէտինտէ տէյիլ տիր. լաքին մուհէտէլէր իլէ քէնտինէ թէսլիմ օլունմուշ մահալլէրի պիր փարմաղընա գատար մուհա- Փաղա էտէճէք տիր: Մէպուսան թարաֆընտան պիր գօմիթէ Մարօզա կիտիպ օրտունուն հարէ քէթլէրինի կէօզէտէճէք վէ րափօրլար եօլլա- յաճադ. սօն խապէրլէրէ կէօրէ Ֆրանսըզլար քիւլլէրլէրի ասքէր վէ մուհիմմաթ եօլլայա- րադ Րիֆիլէրին հարաքէթինի տուրտուրմուշ- լար տըր: Փէնլէվէ Սթրազպուրկտա պիր նութգ իրատ էտիպ Ֆրանսանըն սուլահ տօղրու մուայ յէն ատըմլար աթաճաղընա տաիր իմաաթտա պուլունմուշ տըր: Փէնլէվէ էօյլէ անլաթմըզ

տըր քի արթըդ Փուէնդարէնին շիւպհէ սիյա-
սէթինէ կնճամ վէրիւէճէք տիր: Միւմաիւէյհ,
«Քէօր էմնիյէթսիզլիք քէօր էմնիյէթ գատար
թէհլիքէլի տիր» տէյիպ շու եօլտա տէվամ էթ-
միշ տիր: «Ֆրանսա պիւթիւն իրատէթի, գուվ-
վէթի վէ գալպի իլէ սուլհ արզու էյլէյօր էօյլէ
պիր սուլհ քի օնտա նէ թաղեիզ էտէն նէ օլու-
նան պուլունմասըն: Ֆրանսըզլար էսքի տիւն-
եամըգա գուլմ էտէն Ֆէնալըզլարա գարշը իշ-
թիրաք կէօսթէյմէզլէր: Օ թէհլիքէլէր գարշը
կէօղիւմիւզ աշըզ օլմալը, էսարէթ ալթընտա
էդիւմիշ միւլէթլէր վար քի օնլար քէնտի ազատ-
լըղը վէ միւսթագպէլի իշիւն շիւպհէ իշինտէ
տիրլէր: Ֆագաթ քէօր շիւպհէ Փուրսաթլար-
տան իսթիֆատէտէն ինսանլարը մէն էտէր վէ օ
հալտէ գափալը գալըրլար: Էֆէնտիլէր պէյն էլ
միւլէլ ալագալար նէ գատար տա ալտատըճը վէ
մուճիպ ի էնտիշէ օլսալար պէն էվրօփա մէտէ-
նիյէթի իշիւն իւմիտսիւզ տէյիլ իմ: Իշթէ պու-
րատա Ալսաա թօփրաղը իւզէրինտէ իլան էտէ-
յօրըմ քի պիզի Ալամանիատան ալըրան պու մա-
հալ նիշիւն էպէտի իզթիրապ վէ թէհտիտ մէն-
պալը օլուն: Ալսաա էհալիսինին Ֆէրասէթի պու
իքի պէօյիւք գօմշուլար արասընտա միւթէգա-
պիւլ անլալըշա եարտըմ էթմէլի տիր»: Տէր
Ջօրտան Մալիա 25տէ պիր օթօմօպիլտէ եօլա
չըգմըշ օլան իքի Ֆրանսըզ եիւզպաշը զայպ օլ-
մուշ տըր: Վատի Մէլահտա շօֆէօրին ճէսէտի
պուլունմուշ տըր:

Ալամանիա. — Սէֆիրլէր Մէճլիսի Ալամա-
նիայա պիր նօթա թագտիւմ էտիպ հէր նէ գա-
տար պօրճ մէսէլէսի սըրալանմըշ իսէ տէ Ալա-
մանիանըն թէրք ի թէսլիհաթ էթմէտիյինի պէ-
յան էտէրէք Քէօրնիւն թաիլիյէ էտիւմէյէճէ-
յինի պէյան էթմիշ տիրլէր:

Ալամանիա վէ Ավսթրիանըն պիրլէշմէսի
մէսէլէսի կիթտիքճէ գուվվէթլէնիյօր: Պու
պապտէ նիւմ ըէսմի գօմիթէլէր թէշքիլ օլունու-
յօր: շիւտիտէն գօլալըդ իշիւն մէքթէպլէրին
փրօղրամը, աուլիյէ ուսուլլարը վէ գանտնլար
այնի եափըլըյօր քի պիրլէշմէք գօլայ օլսուն:
Պուտափէշթատա սաքին օլան Ապտիւլ Համի-
տին օղլու Ապտիւլ Քէրիմին գարըսը միւճէվ-
հէրաթլարընը ալըպ Ֆիրար էյլէմիշ, փօլիս-
լէր գարըյը պուլմուշլար իսէ տէ Մաճար գա-
նունընա կէօրէ գօճասընա իատէսի միւմքինսիզ
իմիշ:

Եւլմանիսք. — Մէրզիֆուն գօլէճինին

Սէլանիկէ նագլ օլունմասըլա Եունանիսթան-
տաքի էրմէնի մուհաճիրլէրին տէ եինէ մէզքիւր
միւլէսսէսէտէն իսթիֆա էթմէլէրինէ Փուրսաթ
վէրիւմիշ տիր: Եունան հիւքիւմէթի Ամէրիգա
մէքթէպլէրինէ գարշը միւսաատէքեար պիր
վագիյէթ թուլթմագտա տըր: Թիւրքիատան Եու-
նանիսթանա հիւքիւմէթ էթմիշ օլան Րումլար ա-
րասընտա խէյլի Փրօթէսթանլար տաիսի պու-
լունտուղունտան Եունան հիւքիւմէթի անլէրէ
տաիսի միւսաատէլի պուլունուլար: Եունանիս-
թանտա Քիթապ ը Մուգատտէսին Աշխարհա-
բար Րումճատա նէշրի մէմնու իքէն հիւքիւմէթ
պու նիզամը թէպտիլ էտէրէք էհալիսին անլա-
տըղը Րումճատա Քիթապ ը Մուգատտէսին մէմ
լէքէթէ իտիսալընա ըուլսաթ վէրմիշ տիր: Ա-
նատօլունտան հիւքիւմէթ էթմիշ օլան Ինճիլի Րում
լարա գրալըն քիլիսէսինտէ իպատէթ էթմէյէ
միւսաատէ էտիւմիշ տիր: — Եունանիսթանըն
միլլի մէճլիսինտէ տինի հայաթ հազգընտա ա-
թիտէքի գարալար վէրիւմիշ տիր:

1. Վիճտան հիւրիյէթինէ թէճալուզ է-
տիւմէյէճէք:

2. Հէր պիր մէզհէպին թապիլէրի քէնտի
իպատէթլէրինի ինթիզամա վէ ախլազ ը հա-
սանէյէ խալէլ կէթիրմէմէք շարթը իլէ իճրայա
հուրի տըրլար:

3. Էհալիյի աթիյէլէր, վատլար եա ճէպր
իլէ տինլէրինի թէպտիլէ սէվզ էթմէք մէմնու
տըր:

Եունանիսթան իլէ Թիւրքիա արասընտա
փաթրիք մէսէլէսի շու սուրէթլէ հալլ օլուն-
մուշ տըր: Եանի Գօնսթանթին իսթիֆա էտէ-
ճէք վէ Սթանպօլտաքի Սինոզ ազալարը միւ-
պատէլէտէն մուաֆ թուլթուլա եէնի պիր ին-
թիսապ եափաճաղար տըր:

Պալապիսք. — հիւքիւմէթի Գօմիւնիսթ
թէհլիքէսինին հաալ զաիլ օլմատըղընը իլէրի
սիւրէրէք 13,000 ասքէրտէն 10,000ինի սազլա-
մադ իւզրէ տէօվլէթլէրտէն ըուլսաթ թալէպ
էյլէյօր իսէ տէ պու թալէպի ըտտ օլունուլար:

Անէմիսք. — հիւքիւմէթի Րումլարըն հու-
տուտա թահշիտաթտա պուլունմալարընտան
սօլայը ճէմիյէթ ի Ազվամըն տիգգաթընը ճէլպ
էյլէմիշ տիր:

Չիմտէ Եանկհայտա թաթիլ ի էշղալ վուգու
պուլմուշ տըր քի թէհլիքէլի շէլը ալմագտա
տըր: Էհալի վէ փօլիս արասընտա շարիւրճա-
լար վուգու պուլմուշ, էփէյի էօլէն եարալա-

նան վար: Էնէպիլէր քէնտի ասքէրլէրինի թէշ-
քիւ էյլէմիշլէր վէ Ամէրիգալը Էվրօփալը զա-
պիթլէր խտարէսինտէ կէօնիւլիւլէր թէշքիւ օ-
լունմուշ տըր: Իխթիլալտա Գօմմիւնիսթլէրին
փարմաղը կէօրիւլէր:

Բուսիա Հիւքիւմէթի Ավսթրիատա Պալ-
զան գարըզըզլըզլըրնա սէպէպ օլան Պօլշէվիք
օճաղընըն տաղըտըլմասընա գարըզ փրօթէսթօ
էյլէմէք նիյէթինտէ իմիշ Ավսթրիայա պօյգօթ
թէհտիտ էտիյօր:

Բուսլար Ձինին ճէնուպի թարաֆլարընտա
գուվվէթի Փաալիյէթ կէօսթէրիյօրլար: Օրա-
տա Ձինի պիր Փըրգա թէմամէն թէէսիլէրի
ալթընտա օլուպ ալտա 35,000 տօլար սարֆ է-
տիյօրլար: Բուսլար քէզա Բուսանիա հուտուտ-
լարընտա տախի թահչիտաթտա վէ պահրի հա-
ղըրըզտա իմիշլէր:

Թիւրքիա.— Էնկիւրիւտէն եաղըլըյօր քի
Ինկիւրիլէր Մուսուլ մէսէլէսի իշիւն չօք թէճ-
րիւպէլէր էյլէտիլէր իսէ տէ մուվաֆֆազ օլա-
մատըլար պու սէպէպտէն սէֆիր Մր. Լէնտգէյ
Էնգարէտէ տօսթանէ պիր թէրթիպ իշիւն չա-
լըշըյօր: Պիգճէ մէսէլէ կազ եաղը տէյիլ վա-
թան մէսէլէսի տիր: Մուսուլը վէ Սիւլէյմանի-
յէյի իսթէյօրըզ: Եալընըզ շու ճիհէթ վար քի
կազ եաղը Անատուլու շմէնտըֆէրի իլէ նագլ օ-
լունմաճազ: Տիարպէքիւտէ— Եէյի Սաիտին վէ
Սէյիտ Ապտիւլ Գատիրին վէ Եէմսէտտինին մու-
հաքէմէլէրի տէվամ էտիյօր:— Սթամպուլտա
թէշքիւ օլունմուշ Գիւրտ թէալի ճէմիյէթինին
մագսէտի Գիւրտիսթանըն իսթիզալը օլտու-
ղու մէյտանա չըզըյօր:— Սթամպուլտան Սէպիլ
իւզ Րէշատ դաղէթասը միւլէլիֆի իլէ 13 քիշի
տահա Էնգարէ իսթիզալ մահքէմէսինէ իրսալ
օլունմուշ տըրլար: Էտիրնէտէն ըէթի մուհա-
սէպէճիսի Էնվէր էֆ. տախի տէրտէսթ օլուն-
մուշ տըր: Սթամպուլ ամէլէ իթթիհատը ազա-
լարընտան 12 քիշի տէրտէսթ օլունմուպ Էնգա-
րէյէ իրսալ օլունմուշ տըր: Պունլարտան Էմին
Ալի Պէյ թարիխ խօճասը իմիշ: Հիւսէյին ճա-
հիտ Մէշիտ էօղիւնէ սիւրիւլմիւլ տիր:— Տիյար
պէքիւտէ պիր կիւնտէ 15 քիշի սալպ էտիլմիշ
տիր:— Եօզկատտա պիր եանկըն գուհուր էտիպ
թէքմիլ չարըզ եանմըշ տըր: Տիւքեանլարտան
հիշ պիր մալ գուրթարըլմամըշ տըր: Ձիյան
6 միլիօն լիւրա հիսապ օլունմույօր:— Ձէնկին
Էրմէնիլէրի Սթամպուլ գաղըրմագլէ իթհամ
օլունմանլարըն մուհաքէմէսինտէ հիշ պիր շէյ

իսպաթ օլունմամայօր իմիշ: Ղաղէթալարըն
վէլվէլէսի պօշ եէրէ իմիշ:— Փաքէ գուրմա-
նիսաընըն Ֆրիթէ վափօրընտա 100 քիւ չէլիք
ալթուն գաղըրըլմագտա իքէն Սթամպուլ փօլիս-
լէրի վափօրը թէհարրի էտիպ գապթ էթմիշ
տիրլէր:— Իթալիատա Մուսուլինին հարպի-
յէ նէգարէթինի տախի իւզէրինէ ալըպ վասի
մըզտարտա հարպիյէ վէ պահրիյէ թէտարիքին-
տէ օլմասը Էնգարէ հիւքիւմէթինին տիգզաթը-
նը ճէլպ էթմէքտէ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ֆրանքօ Օրիան շիրքէթի Եունանիսթան-
տան 800 էօքսիւզ գըզլար կէթիւրիպ խալը Փապ-
րիգասընտա չալըշտըրմաճազ իմիշ. պունլարըն
եօլ մասրաֆը վէ պիր սէնէլիք թէայլիւլիւ Րի-
լիֆ թարաֆընտան վէրիլէճէք վէ թալիմ ու
թէրպիլէլէրինէ կիւնտէ պիր գաշ սաաթ Դըպ-
րոյասէր պաղաճազ:— Եաղընտա Նիւ Եօրքտա
պիր թէճէմիւ օլուպ ալանտան Գինկ նուլթ
էյլէմիշ վէ Լօզան մուհաքէտէսինին հագգըզը-
ղընտան պահս էտիպ Ինկիլթէրա, Ֆրանսա վէ
Իթալիանըն մէսուլիյէթինի վէ Ամէրիգանըն
պէօյլէ պիր մուհաքէտէյի գապուլ էթմէյէճէյի
զիքը էյլէմիշ տիր:— Ուօշինկթօնըն «Հարպիյէ
վէ Պահրիյէ Գուլուտաթը» նամ դաղէթասընըն
նէշը էթտիյի ըէսմի պիր պէյաննամէտէ վեր.
Հայկ Ատատուրեանըն տամատը վէ Մ. Ամէրիգա-
նըն պահրիյէ մէմուրլարընտան Լիւթէնէն Մ.
Դրաուլթըր հագգընտա պէօյիւք մէտհիյէլէր
օլունմուշ տըր: Իշպու պէյաննամէյի Գօնկրէ-
սին թային էթտիյի պիր գօմիթէյէ թաղտիմ է-
տէն Ամիրալ Բապինըն. «Փէրսիվըլ գըրչլընըն
տա կէօրիւլէն իսլահաթ Լիւթէնէնթ Գրաու-
լթըրն տիրայէթ վէ մէհարէթի նէթիճէսի տիր»
տէտիքտէն սօնրա էտիլէն սուալա ճէվապէն
«Ամիրալըզ ըրլթպէսինէ Էրիշէնլէր պու կիպի
մէմուրլար տըր: Պէօյլէլէր վաղիֆէլէրինտէ
իպրազ էյլէտիլէրի սատագաթ իշիւն նիհայէթ
միւքեաֆաթ կէօրէճէքլէր տիր» տէմիշ տիր:
— Գեսապըն Գէօրքիւնէ գարիյէսինտէն իսաշեր
Արեւեան Հալէպտէն Տէր Զօր թարաֆընա կէօ-
թիւրիւլմիւլ 8 սէնէտիր հագգընտա խապըր ա-
լընմամըշ, պիլէնլէր լութֆէն Բահնիւմայա
մալիւմաթ վէրսինլէր: Քէզա Մալար Մարտի-
րոսեան 39 Փասիֆիք Սթրիթ, Նիւարք, Ն. Ճ.

BRUNSWICK GARDEN

Atlantic City, N. J.

Մէջքերը արագի Աթլանթիկ Սիթի մէջքերինէ ետքըն պիտի մէջքիտէ վէ պիտի գարփէր իւր կիտիւնպիւր պիտի մէսաֆէտէ վազը վէ մարուֆ Marven Garden Developmentին իթիսալինտէ միւթէպէր պիտի արսա օլուպ օրատա պէօյիւք պիտի մահալլէ շէնէլթմէյէ պաշամընդ: Էվ եէրլէրի ալըլմըշ, սօգազլար, side walkլար վէ curveլար եափըլմըշ օլուպ պու պիտի սէնէ զարֆընտա արաղիմիդին թագրիպէն նըսֆը սաթըլմըշ վէ ալանլար մէմնուն վէ միւթէֆիտ օլմուշլար տըր»: Օրատա պիտիէֆս իզամէթ էթմէք իշիւն եախօտ ալըպ քեարը իւր սաթմագ իւզրէ էվ եէրի ալմագ իսթէյէնլէր աթիտէքի էտրէսլէրիմիդէ միւրաճէաթ էտէպիւրլէր:—

A. M. MAHJOUBIAN

Real Estate and Developer

6242 Carpenter Street
Philadelphia, Pa.

Էախօտ

4805 Ventnor Avenue
Atlantic City, N. J.

1922տէն պէրրու մահալի մալիւմ տէյիւ. Բահ-
նիւմայա մալիւմաթ վէրիւմէսի:

Պիրմինկէմ Արքեպոս. վէ Վեր. Հ. Պըքս-
թըն Երուսաղէմէ կիթմէք իւզրէ Իսթէնտէրիյէ-
տէն կէշմիշ տիւրլէր: Տ. Մամրէ Վրդ. պիտի
զաշ միւթէպէրան իւր խօշամէտի էյլէմիշ վէ
վէ մուախիսէրէն էրմէնի քիլիսէսինին ալինին-
տէ հազըր պուլունմուշլար տըր: Պունլար իւր
240 տահա ինկիլիզ րուհպանլար վար իմիշ քի
Երուսաղէմէ կիտիյօրլար իմիշ: Վեր. Պըքս-
թըն քիլիսէտէ խորանա չըզըպ «ոզլոյն ձեղ»,
«խաղաղութիւն ամենեցուն» տէտիքտէն սօն-
րա ինկիլիզէ «Պիզ էրմէնի էօքսիւզլէրինի
սաղլամագ իշիւն միւթէքին օլանը եափտըզ լա-
քին չօգ եափամատըզ տէմիշ տիւր: Պիրմինկէմ
Արքեպիսկոպոսը թագ պաշընտա վէ դաւաղան
էլինտէ օլարագ խորանտան վազ էյլէմիշ տիւր:
Էրմէնի միւթէթի վէ քիլիսէսինի մէթէ էյլէտիք-
տէն սօնրա տուալար էտիպ էհալիյէ պէրէքէթ
տուասը օգուումուշ տըր:

ԳՐԱԴՈՒԱՄ ՕՐ

Ամերիկաբնակ Այնթապցիներու Միութեան
Թրոյի Մասնաճիւղին դաշտահանդէսը տեղի
պիտի ունենայ Յունիս 21-ին, կ.ա. ժամը 10էն
մինչեւ կ.ե. ժամը 10, Պիրմին փարքի ետեւի
պուրակը: Բոլոր կազմակերպութիւններէն կը
խնդրուի չգրաւել այդ օրը:

ԾԱՆՈԹ.— Անճրեւի պարագային շարաք-
մը պիտի յետաձգուի:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Ատէմ Ներէտէն Կէլմիշ Տիւր

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Ճէտիտա

Կ. ԲԵՇԻՇԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Այնշքայնըն Նիսպիյէք Նագարիյէսի

ՓՐՕՖ. Կ. ՏԱՂԼԵԱՆ

Եօգարըյա Պագ

Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Էրմէնի Միւթէֆէֆիթիյնի Այաշտա

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Նարատանըն Փէյլամը

ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Եինէ Թէպապէթին Անայըպաքընտան Ա.Ն.

Մալիւմաթ Փարչալարը

ՄԵՔԹՈՒՊԼԱՐ.—

Գըպըստան

Գըրըզ Խանտան

Ն. ՏԱՐԱԳՃԵԱՆ

Արքըզ Սապր Գալմատը

ՇԱՀՁԱՏԵ ՈՒՆՃԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ.—

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

530 W. 166th Street.—10 A.M.—1 P.M.

Tel. Billings 5018

194 Lexington Ave.—4—6.30 P.M.

Tel. Ashland 1461